

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
В Л А Д А
05 Број: 401-5005/2026
28. мај 2026. године
Београд

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 1100

ПРИМЉЕНО: 01.06.2026

Орган	Оргјед.	Б р о ј	Прилог	Вредн.
148	01	401-00-58/2026		

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

БЕОГРАД

У прилогу се доставља, ради реализације, Закључак о усвајању Извештаја о додељеној државној помоћи у Републици Србији у 2024. години, који је донела Влада на седници одржаној 28. маја 2026. године.

Прилог: као у тексту

Достављено:
Комисија за контролу државне помоћи

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Петар Јањић

4101226.095/53

На основу члана 50. став 1. Закона о контроли државне помоћи („Службени гласник РС”, број 73/19) и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС, 44/14 и 30/18 - др. закон), на предлог Министарства финансија,

Влада доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији у 2024. години, који је Савет Комисије за контролу државне помоћи усвојио на седници одржаној 27. марта 2026. године, који је саставни део овог закључка.

2. Овај закључак, ради реализације, доставити Министарству финансија, које ће примерак овог закључка доставити Комисији за контролу државне помоћи.

05 Број: 401-5005/2026

У Београду, 28. маја 2026. године

В Л А Д А

Тачност преписа оверава
ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Петар Јањић

ПРЕДСЕДНИК

проф. др Ђуро Маџут, с.р.

Република Србија
**КОМИСИЈА ЗА КОНТРОЛУ
ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ**

Број: 401-00-00014/2025-01
Датум: 27. март 2026. године
Зорана Жунковића 3
Београд

**ИЗВЕШТАЈ О ДОДЕЉЕНОЈ ДРЖАВНОЈ ПОМОЋИ У РЕПУБЛИЦИ
СРБИЈИ У 2024. ГОДИНИ**

Март 2026. године

РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2024. ГОДИНУ

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији за 2024. годину сачињен је на основу података прикупљених од давалаца државне помоћи (јединица локалне самоуправе, покрајинских органа и управа, као и државних органа и органа државне управе) а у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19) и Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи („Службени гласник РС“, бр. 41/21 и 60/21).

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији за 2024. годину садржи аналитички преглед додељене државне помоћи у тој години, табеларни приказ поређења података о укупно додељеној државној помоћи са основним макроекономским подацима, као и анализу додељене државне помоћи у 2024. години у односу на претходне две године.

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији за 2024. годину садржи податке о државној помоћи разврстаној према даваоцима државне помоћи, врстама и инструментима државне помоћи. Помоћ (подстицаји) додељена пољопривреди и рибарству (у даљем тексту: сектор пољопривреде) приказана је само у укупном износу, с обзиром на то да се одредбе Закона о контроли државне помоћи не односе на помоћ (подстицаје) у пољопривреди и рибарству у складу са Споразумом о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08). Такође, поред подстицаја у пољопривреди, помоћ мале вредности (*de minimis*) приказана је само у укупном износу.

Укупно додељена помоћ (државна помоћ са COVID-19 мерама, *de minimis* помоћ и подстицаји сектору пољопривреде) у 2024. години износи 217.396 милиона динара (1.856 милиона евра), од тога додељено је државне помоћи 99.322 милиона динара (848 милиона евра), *de minimis* помоћи 9.008 милиона динара (76 милиона евра) и подстицаја сектору пољопривреде у износу од 109.066 милиона динара (931 милион евра). Удео државне помоћи у укупно додељеној помоћи износи 45,7%. У поређењу са 2022. и 2023. годином, додељена државна помоћ је забележила пад, с обзиром да је 2022. године износила 129.734 милиона динара и 2023. године 131.590 милиона динара.

Учешће државне помоћи у бруто домаћем производу (у даљем тексту: БДП¹) 2024. године је 1,0%, док је учешће државне помоћи у БДП у 2023. години износило 1,6%, а у 2022. години 1,8%.

COVID-19 мере државне помоћи, као посебна категорија државне помоћи се евидентирају и анализирају од 2020. године. Наведену врсту помоћи даваоци су доделили ради отклањања

¹ Према <https://data.stat.gov.rs/Home/Result/09020101?languageCode=sr-Latn> БДП у 2024 је био 9.748.258,70 милиона динара, те се овај податак користио приликом израде овог извештаја

и умањења последица изазваних пандемијом заразне болести COVID-19 изазване вирусом SARS-Co-V-2. У 2024. години ова помоћ је додељена у апсолутном износу од 702 милиона динара (6 милиона евра). Учешће ове помоћи у 2024. години у укупно додељеној државној помоћи износи 0,7%. Износ наведене помоћи у односу на 2023. и 2022. годину бележи значајно умањење када је износила 1.769 милиона динара, односно 9.295 милиона динара.

De minimis помоћ у 2024. години додељена је у износу од 9.008 милиона динара, док је у 2023. години додељен износ од 9.163 милиона динара *de minimis* помоћи, а у 2022. години је додељен износ од 7.647 милиона динара *de minimis* помоћи. Удео *de minimis* помоћи у укупно додељеној помоћи у 2024. години износи 4,1%. Посматрано у односу на БДП, учешће *de minimis* помоћи у 2024. години је износило 0,1% БДП-а.

Сектору пољопривреде у 2024. години додељена је помоћ у апсолутном износу од 109.066 милиона динара, што у односу на 2023. и 2022. годину представља увећање, с обзиром да је у претходним годинама износила 58.721 милион динара односно 58.137 милиона динара. Учешће помоћи сектору пољопривреде у укупно додељеној помоћи 2024. године износи 50,2%, док је у 2023. и 2022. години тај удео износио 31,0%.

Садржај

1. УВОД.....	6
1.1. Основни појмови у области државне помоћи.....	6
1.2. Елементи државне помоћи.....	7
1.3. Услови под којима одређене мере не представљају државну помоћ	10
1.4. Усклађена државна помоћ	11
1.5. Шема државне помоћи и индивидуална државна помоћ (члан 3. Закона)	12
1.6. Методологија израде извештаја о додељеној државној помоћи	12
2. ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ДОБИЈЕНИХ ОД ДАВАЛАЦА ПОМОЋИ	15
2.1. Подаци прикупљени од јединица локалне самоуправе.....	15
2.2. Подаци прикупљени од покрајинских органа и управа.....	17
2.2.1. Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама	17
2.2.2. Покрајински секретаријат за привреду и туризам	19
2.2.3. Служба за реализацију програма развоја АПВ	19
2.2.4. Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.....	19
2.3. Подаци прикупљени од државних органа и органа државне управе.....	19
2.3.1. Министарство финансија.....	20
2.3.1.2. Министарство финансија - Управа царина.....	21
2.3.2. Министарство привреде	21
2.3.3. Фонд за развој Републике Србије	23
2.3.4. Развојна агенција Србије	23
2.3.5. Министарство информисања и телекомуникација	24
2.3.6. Министарство културе.....	25
2.3.7. Филмски центар Србије.....	25
2.3.8. Министарство туризма и омладине.....	25
2.3.9. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања	26
2.3.10. Национална служба за запошљавање.....	26
2.3.11. Министарство заштите животне средине	27
2.3.12. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре	27
2.3.13. Министарство рударства и енергетике	28
2.3.14. Министарство науке, технолошког развоја и иновација.....	28
2.3.15. Фонд за иновациону делатност.....	29
2.3.16. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде.....	29
3. АНАЛИЗА ПРИКУПЉЕНИХ ПОДАТАКА	31
3.1. Државна помоћ у Републици Србији у односу на основне макроекономске показатеље у периоду 2022-2024. године	31
3.2. Укупно додељена државна помоћ у Републици Србији по категоријама.....	33

3.2.1. Регионална државна помоћ	37
3.2.2. Хоризонтална државна помоћ.....	38
3.2.3. Секторска државна помоћ	39
3.2.4. Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса.....	40
3.2.5. COVID-19 мере државне помоћи.....	40
3.3. Додељена државна помоћ у Републици Србији у 2024. години, према инструментима	41
3.3.1. Субвенције.....	44
3.3.2. Фискалне олакшице.....	44
3.3.3. Кредити	45
3.3.4. Гаранције	45
3.3.5. Остало	45
3.4. ПОМОЋ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ (<i>de minimis</i> помоћ).....	45
4. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	48

1. УВОД

Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је самостална и независна организација која у складу са Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број 73/19 – у даљем тексту: Закон) врши јавна овлашћења и има статус правног лица.

Споразумом о стабилизацији и придруживању (Закон о потврђивању Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 83/08 - у даљем тексту: ССП), чланом 73. став 5, прописано је да ће, ради обезбеђивања транспарентности у области државне помоћи, Заједница и Србија, свака са своје стране, између осталог, једна другој достављати редован годишњи извештај или други одговарајући документ следећи методологију и приказ који је садржан у прегледу државне помоћи Европске уније.

У складу са Законом, Комисија сачињава годишњи извештај о додељеној државној помоћи у претходној години на основу података прикупљених од давалаца државне помоћи и доставља га Влади на усвајање.

Методологија израде годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, односно облик и садржина годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, облик и начин на који даваоци државне помоћи достављају Комисији податке о додељеној државној помоћи, прописани су Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи (у даљем тексту: Правилник), чији је саставни део Образац 1 – Табела о додељеној државној помоћи (ДДП).

Годишњи извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији за 2024. годину (у даљем тексту: Извештај за 2024. годину) је 21. по реду годишњи извештај који је до сада сачињен², а 14. по реду израђен у складу са методологијом Европске уније.

1.1. Основни појмови у области државне помоћи

- Државна помоћ

Државна помоћ представља сваки стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода коју додељује давалац државне помоћи у било ком облику, којом се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга, којом се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније (члан 3. став 1. Закона).

² Извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији у 2006. години је аналитички (упоредни) преглед додељене државне помоћи у 2004, 2005. и 2006. години, www.kkdp.gov.rs

- Давалац државне помоћи

Давалац државне помоћи је надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, или свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику (члан 4. став 1. Закона).

- Корисник државне помоћи

Корисник државне помоћи је учесник на тржишту, односно свако правно и физичко лице које обавља економску делатност, тј. делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту а коме се додељује државна помоћ у било ком облику (члан 4. став 2. Закона). Довољно је да корисник државне помоћи обавља економску делатност и да послује на тржишту, при чему облик организовања корисника није релевантан, јер чак и недобитне организације могу да обављају економске делатности, односно могу да буду корисници државне помоћи.

1.2. Елементи државне помоћи

Упутством о начину за оцењивање да ли трансакција садржи државну помоћ („Службени гласник РС“, број 34/23) уређује се начин на који се оцењује да ли мера (трансакција), коју спроводи надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и свако правно лице, које управља и/или располаже јавним средствима, садржи државну помоћ.

Ако мера обухвата следеће кумулативне и међусобно условљене елементе, трансакција садржи државну помоћ:

- (1) постојање учесника на тржишту;
- (2) стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода (приписивост мере држави и њено финансирање јавним средствима);
- (3) стављање одређеног учесника на тржишту у повољнији положај у односу на конкуренте или давање предности производњи одређене робе и/или услуге (предност и селективност);
- (4) постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту и утицаја на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

(1) Постојање учесника на тржишту

Правила о државној помоћи примењују се само ако је корисник помоћи учесник на тржишту.

Учесник на тржишту је свако правно или физичко лице које обавља економску делатност без обзира на његову правну форму (облик организовања), начин финансирања и власничку структуру (принцип неутралности).

Економска делатност подразумева делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту.

Учесник на тржишту је и свако правно или физичко лице, које није основано у циљу стицања добити (нпр. удружења, спортске организације, синдикати, верске заједнице, невладине и друге недобитне организације), ако обавља економску делатност, односно делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту.

Субјекти који су део јавне управе сматрају се учесником на тржишту ако обављају економску делатност, односно делатност производње или промета робе или пружања услуга на тржишту.

Учесником на тржишту сматра се и субјект који истовремено обавља економске и некономске делатности и то само у делу који се односи на обављање економске делатности, без обзира да ли је обавља као претежну или споредну.

(2) Стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода (приписивост мере држави и њено финансирање јавним средствима)

Давање предности директно или индиректно учесницима на тржишту путем доделе јавних средстава, која се могу приписати држави представљају два кумулативна услова, која се приликом оцењивања постојања државне помоћи и одређивања даваоца државне помоћи разматрају заједно (да ли постоји пренос јавних средстава и да ли се тај пренос може приписати држави).

Јавна средства обухватају средства из буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине, буџета локалне власти, организација за обавезно социјално осигурање, других фондова и средства сваког правног лица (јавног или приватног), које управља и/или располаже јавним средствима и додељује државну помоћ у било ком облику (нпр. пренос јавних средстава постоји у случају када централна банка обезбеђује финансијска средства одређеној кредитној институцији).

Мера се може приписати држави када јавни орган директно додељује помоћ кориснику, као и када оснива посебно правно лице (јавно или приватно) да управља и/или располаже тим средствима, иако то лице ужива дискреционо право при расподели средстава (оснивање самосталних правних лица за доделу државне помоћи не искључује правила о државној помоћи).

(3) Стављање одређеног учесника на тржишту у повољнији положај у односу на конкуренте или давање предности производњи одређене робе и/или услуге (предност и селективност)

Мера је селективна ако се одређени учесник на тржишту ставља у повољнији положај у односу на конкуренте или се даје предност производњи одређене робе и/или услуга.

De jure селективност мере директно произилази из прописа и формалноправно је резервисана само за одређене учеснике на тржишту, и то за учеснике на тржишту одређене величине (нпр. МСП), који обављају делатност у одређеним секторима привреде или одређене правне форме; за новоосноване учеснике на тржишту; за категорије учесника на

тржишту са одређеним карактеристикама или функцијама унутар групе; учеснике на тржишту у тешкоћама или учеснике на тржишту који обављају делатност увоза/извоза.

De facto селективност постоји у случајевима у којима, иако су формални критеријуми за примену мере утврђени на уопштен и објективан начин, структура мере је таква да се њеним ефектима стављају у знатно повољнији положај одређене категорије учесника на тржишту.

De facto селективност може наступити и када због услова или мера које је увела држава, како би се одређеним учесницима на тржишту онемогућило остваривање користи (нпр. у случају пореске мере, односно давања пореског кредита само за велика улагања, из разлога административне ефикасности, сматра се да је мера *de facto* резервисана само за учеснике на тржишту са значајним финансијским средствима). Мера којом се даје предност учесницима на тржишту у одређеном (кратком) временском периоду сматра се *de facto* селективном.

Давање предности одређеном учеснику на тржишту у односу на конкуренте или производњи одређене робе и/или услуга представља сваку економску корист коју учесник на тржишту не би могао да оствари у уобичајеним тржишним околностима, без државне интервенције, односно без доделе државне помоћи. Ради утврђивања постојања предности оцењује се ефекат који мера има на учесника на тржишту, док облик мере није од значаја за процену да ли она доноси економску предност учеснику на тржишту, нити је релевантан узрок или циљ државне интервенције, као ни да ли је учесник на тржишту могао да је избегне или одбије. Предност постоји ако се државном интервенцијом остварује повољнији финансијски резултат одређеног учесника на тржишту, под условима који се разликују од уобичајених тржишних услова.

(4) Постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту и утицаја на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније

Додела јавних средстава учесницима на тржишту представља државну помоћ ако се нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и ако утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Ако се мером помоћи побољшава положај корисника те помоћи у односу на друге учеснике на тржишту сматра се да таква мера нарушава или постоји опасност да ће нарушити конкуренцију на тржишту. Нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 3. став 1. Закона постоји ако се даје предност одређеном учеснику на тржишту у либерализованом сектору, у којем постоји, или би могла да постоји, конкуренција на тржишту. Такође, када је учеснику на тржишту поверена обавеза обављања одређене услуге од јавног интереса (у случају када се иста може поверити трећој страни) није искључена могућност нарушавања конкуренције на тржишту.

Давање јавних средстава учесницима на тржишту представља државну помоћ у складу са чланом 3. став 1. Закона, само у мери у којој утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније (утврђује се да ли помоћ може да утиче на ту трговину).

Сматра се да давање јавних средстава учесницима на тржишту може имати утицај на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније, иако корисник није директно укључен у прекограничну трговину (нпр. због субвенције која одржава или повећава локално снабдевање, отежава се другим учесницима на тржишту улазак на тржиште).

1.3. Услови под којима одређене мере не представљају државну помоћ

Помоћ која се додељује за обављање неекономских делатности које су у искључивој надлежности Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као што су војска, полиција, безбедност и контрола авио саобраћаја, надзор против загађења и других сличних облика искључиве или поверене надлежности, не представља државну помоћ.

Осим наведеног, у ситуацији када се помоћ додељује за обављање економских делатности, а нису кумулативно испуњена међусобно условљена четири елемента државне помоћи (довољно је да један од елемената државне помоћи није испуњен), конкретна мера не представља државну помоћ.

Законом су прописане мере које не доводе до економске предности учесника на тржишту или немају значајан утицај на нарушавање конкуренције, сходно чему се сматра да те мере не представљају државну помоћ.

Наиме, члан 6. став 1. Закона прописује да накнада за обављање услуге од општег економског интереса не омогућава предност учеснику на тржишту који је прима, те самим тим и не представља државну помоћ, ако испуњава следеће услове:

1) одговарајућим актом (законом, одлуком, уговором и сл.) учеснику на тржишту је поверена обавеза обављања одређене услуге од општег економског интереса, уз јасно дефинисан обим и садржај те услуге;

2) параметри на основу којих се израчунава висина накнаде утврђени су унапред на објективан и транспарентан начин;

3) висина накнаде не премашује износ неопходан за покривање свих или дела трошкова који су настали при извршењу обавезе обављања услуге од општег економског интереса, узимајући у обзир релевантне приходе који су остварени обављањем те услуге и разумну добит;

4) ако је учесник на тржишту коме је поверена обавеза обављања одређене услуге од општег економског интереса изабран у конкурентном поступку јавног надметања, чиме се постиже одређивање најадекватније накнаде за обављање те услуге. Такође и у случају када учесник на тржишту није изабран у конкурентном поступку јавног надметања, а накнада је одређена на основу анализе трошкова (узимајући у обзир и приход и разумну добит), које би приликом обављања одређене услуге од општег економског интереса имао типични учесник на тржишту којим се добро управља, који располаже потребним средствима и остварује позитивне финансијске резултате пословања.

Чланом 6. став 2. Закона прописано је да трансакција не садржи државну помоћ, ако се надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и

свако правно лице, које управља и/или располаже јавним средствима, понаша у складу са уобичајеним тржишним околностима у конкретној ситуацији, на начин како би се понашао типични учесник на тржишту у приватној својини, сходно условима и критеријумима које ближе уређује Комисија.

На исти начин и гаранција не представља државну помоћ, уколико је надлежни орган Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и свако правно лице које управља и/или располаже јавним средствима, даје у складу са тржишним условима, тако да не омогућава предност учеснику на тржишту.

Чланом 8. Закона прописано је да је помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније, под условом да не прелази одређени износ (новчани праг) који је ближе уређен подзаконским актима.

1.4. Усклађена државна помоћ

Законом су у члану 5. предвиђене околности у којима се државна помоћ сматра усклађеном, при чему је прописана разлика између увек усклађене државне помоћи и државне помоћи која може бити усклађена, уколико су испуњени одговарајући услови и критеријуми, прописани подзаконским актима.

- Увек усклађена државна помоћ (члан 5. став 1. Закона)

Увек усклађену државну помоћ представља помоћ која је социјалног карактера, намењена потрошачима без дискриминације у односу на порекло робе, односно производа који чине конкретну помоћ, односно помоћ која се додељује ради отклањања штете проузроковане природним непогодама или у другим ванредним ситуацијама, у складу са законом којим се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама.

- Државна помоћ која може бити усклађена (члан 5. став 2. Закона)

Државна помоћ може бити усклађена ако се додељује ради:

- 1) унапређења економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености;
- 2) отклањања озбиљног поремећаја у привреди Републике Србије или извођења одређеног пројекта од посебног значаја за Републику Србију и државу чланицу Европске уније;
- 3) унапређења развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији, ако се тиме не утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније;
- 4) унапређења заштите и очувања културног наслеђа, ако се тиме не нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту и утиче на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније.

Услови и критеријуми у односу на које се оцењује усклађеност су ближе прописани подзаконским актима³.

1.5. Шема државне помоћи и индивидуална државна помоћ (члан 3. Закона)

- Шема државне помоћи

Представља пропис или скуп прописа који чине основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени (познати), односно нацрт или предлог прописа, који ће по доношењу представљати основ за доделу државне помоћи корисницима који нису унапред одређени односно познати.

- Индивидуална државна помоћ

Представља помоћ која се додељује на основу акта даваоца државне помоћи унапред одређеном кориснику или помоћ индивидуалном кориснику која се додељује на основу шеме државне помоћи, а за коју постоји законска обавеза пријаве.

1.6. Методологија израде извештаја о додељеној државној помоћи

Методологија израде годишњег извештаја укључује начин прикупљања података, приказивања додељене државне помоћи и инструмената доделе у односу на њихову врсту, као и начин обраде и анализа података прикупљених од јединица локалне самоуправе, покрајинских органа и управа, као и државних органа и органа државне управе.

- Прикупљање података о додељеној државној помоћи

Давалац државне помоћи дужан је да води евиденцију о додељеној државној помоћи и Комисији достави неопходне податке за сачињавање извештаја до 15. јуна текуће за претходну годину. За тачност и истинитост достављених података одговара давалац.

Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи прописан је начин на који се подаци прикупљају. Наиме, подаци се достављају на Обрасцу 1 – Табела о додељеној државној помоћи (ДДП), који садржи податке о: даваоцу и корисницима државне помоћи, актима којима се додељује индивидуална државна помоћ или шемама државне помоћи, правном основу за доношење акта или шеме (ако није пропис), броју и датуму акта којим се додељује појединачна државна помоћ, ако се додељује на основу шеме, информацију да ли је Комисија оценила акт или шему и ако јесте податак о броју решења/другог акта Комисије, податак о додељеном износу државне помоћи,

³ О подзаконским актима више погледати интернет страницу Комисије [Подзаконски акти \(kkdp.gov.rs\)](http://kkdp.gov.rs)

категорији (врсти) државне помоћи, инструменту доделе, извору финансирања и трајању државне помоћи.

- Врсте државне помоћи

Чланом 4. Правилника прописано је да се државна помоћ разврстава, зависно од циља и износа додељене државне помоћи, на следеће категорије/врсте:

1. Регионална државна помоћ:
  - 1.1. регионална државна помоћ за улагање,
  - 1.2. регионална оперативна државна помоћ,
2. Хоризонтална државна помоћ:
  - 2.1. државна помоћ за микро, мала и средња правна лица,
  - 2.2. државна помоћ за приступ финансирању за МСП,
  - 2.3. државна помоћ за истраживање, развој и иновације,
  - 2.4. државна помоћ за усавршавање,
  - 2.5. државна помоћ за запошљавање,
  - 2.6. државна помоћ ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом,
  - 2.7. државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру,
  - 2.8. државна помоћ за локалну инфраструктуру,
3. Секторска државна помоћ:
  - 3.1. државна помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике,
  - 3.2. државна помоћ у сектору културе и информисања,
  - 3.3. државна помоћ у сектору саобраћаја,
  - 3.4. државна помоћ за затварање рудника угља,
4. Државна помоћ за санацију и реструктурирање,
5. Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса,
6. Остало.

- Инструменти доделе државне помоћи

Државна помоћ може да се додели путем различитих инструмената доделе државне помоћи (члан 3. став 4. Закона) који могу бити:

- субвенција (бесповратна средства) или субвенционисана каматна стопа на кредите,
- фискална олакшица (умањење или ослобођење од плаћања пореза, доприноса, царина и других фискалних дажбина),
- гаранција државе, сваког правног лица које располаже и/или управља јавним средствима или другог даваоца државне помоћи, дата по условима повољнијим од тржишних,
- одрицање од добити и/или дивиденде државе, локалне самоуправе или правног лица које управља или располаже јавним средствима,
- отпис дуга према држави, локалној самоуправи или правном лицу које управља или располаже јавним средствима,
- продаја или коришћење имовине у јавној својини по цени нижој о тржишне,
- куповина или коришћење имовине по цени вишој од тржишне од стране државе, локалне самоуправе или правног лица које управља или располаже јавним средствима, и
- други инструменти у складу са Законом.

Државна помоћ која се додељује кроз претходно наведене инструменте, независно да ли је у материјалном или нематеријалном облику, мора бити исказана кроз бруто новчану противвредност тј. у износу пре одбитка пореза и других накнада (транспарентна државна помоћ). Поред тога, државна помоћ која се исплаћује у више рата се мора дисконтовати на вредност у тренутку доделе, при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе и која се објављује на интернет страници Комисије⁴.

- Преглед прикупљених података јединица локалне самоуправе, покрајинских органа и управа и државних органа и органа државне управе

Израда годишњег извештаја састоји се од прикупљања и анализе података добијених од давалаца државне помоћи (јединица локалне самоуправе, покрајинских органа и управа, државних органа и органа државне управе и др.).

У оквиру прегледа прикупљених података, као првог дела извештаја, приказани су подаци о додељеној државној помоћи према даваоцима државне помоћи, правним основима по којима је додељена државна помоћ, врстама државне помоћи и инструментима доделе државне помоћи који су укључени у извештај и чине део укупно додељене државне помоћи.

Такође, дат је приказ и укупне помоћи сектору пољопривреде и *de minimis* помоћи, као и правног основа по којем су даваоци доделили ову помоћ, што је исказано засебно и независно од укупних износа државне помоћи.

- Анализа података прикупљених од јединица локалне самоуправе, покрајинских органа и управа, као и државних органа и органа државне управе

Анализа података представља други део извештаја и чини је статистичка обрада података која уједно обједињује и релације у односу на претходне извештајне године (2023. и 2022. година), као и однос државне помоћи и основних макроекономских показатеља, укупно додељену државну помоћ по категоријама и инструментима, као и државну помоћ са и без помоћи додељене сектору пољопривреде. На крају је посебно анализиран и износ *de minimis* помоћи.

---

⁴ <https://kkdp.gov.rs/#rIdKamatnaStopa>

2. ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА ДОБИЈЕНИХ ОД ДАВАЛАЦА ПОМОЋИ

У овом делу садржани су подаци о свим даваоцима државне помоћи, правном основу по којем је додељена државна помоћ, врсти државне помоћи и инструментима доделе државне помоћи који су укључени у извештај и чине део укупно додељене државне помоћи. Такође, дат је приказ и *de minimis* помоћи и правних основа по којем је додељена и она је у анализи података приказана посебно. Обрада података укључује и даваоце и правне основе по којима је одобрена помоћ сектору пољопривреде и она се у анализи података не рапшчлањује већ се приказује само у укупном износу.

Извештај за 2024. годину је састављен на основу достављених података од 86 јединица локалне самоуправе, 15 покрајинских органа и управа, као и 24 државна органа и органа државне управе, који су доставили извештаје.

2.1. Подаци прикупљени од јединица локалне самоуправе

Укупно додељена средства на нивоу јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) износе **2.551.673.387,26 динара**, од чега: државна помоћ износи **1.135.300.923,00 динара**, помоћ сектору пољопривреде износи **399.965.885,09 динара** и *de minimis* помоћ износи **1.016.406.579,17 динара**. Субвенције су биле највише заступљени инструмент доделе помоћи.

Достављени извештајни подаци, након обраде, указују на то да су ЈЛС у току 2024. године додељивале државну помоћ у области културе и информисања, државну помоћ за спортску инфраструктуру и за услуге од општег економског интереса, помоћ мале вредности односно *de minimis* помоћ, као и помоћ сектору пољопривреде.

Од укупног броја 174 јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) (општине, градови и Град Београд), 86 ЈЛС је доставило извештаје, односно попуњене обрасце у облику табеле прописане Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи. Од 86 ЈЛС, које су доставиле податке, 73 ЈЛС је су обавестили Комисију да су додељивале помоћ у току 2024. године, док је 13 ЈЛС известило Комисију да нису додељивале помоћ. Осталих 88 јединица локалне самоуправе није доставило тражене обрасце.

Поред достављених података, две јединице локалне самоуправе доставиле су и информацију да су након спровођења надзора наменског коришћења средстава извршиле поврат државне помоћи и *de minimis* помоћи. Наиме, Град Зрењанин је наложио повраћај средстава од три корисника, а која су додељна по основу Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја у области јавног информисања за 2024. годину, након што је утврдио да је дошло до ненаменског трошења јавних средстава. Такође, Општина Лајковац извршила је повраћај дела додељене државне помоћи у области културе, након што је Одељење за општу управу и друштвене делатности утврдило ненаменско трошење средстава, сходно чему је Општинско веће закључком наложило повраћај ненаменски утрошеног дела.

Јединице локалне самоуправе које су известиле Комисију да су додељивале државну помоћ, *de minimis* помоћ и/или помоћ сектору пољопривреде су: општине: Ада, Алексинац, Апатин, Аранђеловац, Ариље, Бабушница, Бачка Паланка, Бачка Топола, Бачки Петровац, Бела Црква, Беочин, Блаце, Бојник, Болевац, Велико Градиште, Владичин Хан, Власотинце, Гацин Хан, Голубац, Горњи Милановац, Деспотовац, Димитровград, Долевац, Жабари, Жагубица, Житиште, Инђија, Кањижа, Кнић, Књажевац, Ковин, Крупањ, Куршумлија, Кучево, Лајковац, Љиг, Љубовија, Мало Црниће, Нова Варош, Нова Црња, Нови Бечеј, Опово, Озаци, Петровац на Млави, Пландиште, Пожега, Рековац, Рума, Свилајнац, Сврљиг, Сента, Сокобања, Стара Пазова, Темерин, Топола, Трстеник, Уб, Црна Трава, Чајетина, Чока и Шид; градови: Врање, Зрењанин, Крагујевац, Краљево, Лозница, Нови Сад, Панчево, Пирот, Смедерево, Сремска Митровица, Ужице и Град Београд.

ЈЛС које су испуниле обавезу, доставиле извештаје и обавестили Комисију да нису додељивале помоћ су: Врњачка Бања, Качаник, Кладово, Косовска Митровица, Лапово, Лепосавић, Лучани, Град Ниш, Пећинци, Рача, Сурдулица, Тутин и Урошевац.

ЈЛС које нису испуниле обавезу достављања извештаја су општине: Александровац, Алибунар, Бајина Башта, Баточина, Бач, Бела Паланка, Бечеј, Богатић, Босилеград, Брус, Бујановац, Варварин, Велика Плана, Витина, Владимирци, Врбас, Вучитрн, Глоговац, Ѓњилане, Гора-седиште Драгаш, Дечани, Ђаковица, Жабал, Житорађа, Звечан, Зубин Поток, Ивањица, Ириг, Исток, Клина, Ковачица, Косјерић, Косово Поље, Косовска Каменица, Коцељева, Кула, Лебане, Липљан, Мајданпек, Мали Зворник, Мали Иђош, Медвеђа, Мерошина, Мионица, Неготин, Нови Кнежевац, Ново Брдо, Обилић, Ораховац, Осечина, Параћин, Пећ, Подујево, Прешево, Прибој, Призрен, Пријеполје, Ражањ, Рашка, Сечањ, Сјеница, Смедеревска Паланка, Србица, Србобран, Сремски Карловци, Сува Река, Тител, Трговиште, Ћићевац, Ћуприја, Штимље и Штрпце; градови: Бор, Ваљево, Вршац, Зајечар, Јагодина, Кикинда, Крушевац, Лесковац, Нови Пазар, Пожаревац, Приштина, Прокупље, Сомбор, Суботица, Чачак и Шабац.

- Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру

Град Београд доделио је државну помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру у износу од **239.100.000,00 динара**.

- Државна помоћ за културу и област јавног информисања

Након обраде достављених података утврђено је да су за културу и јавно информисање ЈЛС доделиле државну помоћ у износу од **562.938.000,00 динара**.

- Државна помоћ додељена у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса

ЈЛС су доставиле извештаје о додели државне помоћи у облику накнада за обављање услуга од општег економског интереса у износу од **333.262.923,00 динара** (Град Београд има највећи удео у овом износу).

- Помоћ сектору пољопривреде

Према достављеним подацима ЈЛС су доделиле помоћ намењену развоју сектора пољопривреде у износу од **399.965.885,09** динара.

- *De minimis* помоћ

Обрађени извештајни подаци дају укупан збир *de minimis* помоћи за јединице локалне самоуправе у износу од **1.016.406.579,17** динара. У оквиру *de minimis* помоћи на локалном нивоу подстицаји су дати предузетницима, малим и средњим правним лицима, као и за реализацију пројеката из области јавног информисања и културе.

2.2. Подаци прикупљени од покрајинских органа и управа

На нивоу Аутономне Покрајине Војводине, укупно додељена средства су **2.198.218.842,83** динара и то: државна помоћ у износу од **1.579.581.203,58** динара, *de minimis* помоћ у износу од **565.865.201,25** динара и помоћ сектору пољопривреде у износу од **52.772.438,00** динара. Инструмент доделе државне помоћи су биле субвенције. Подаци указују на то да је у току 2024. године, на нивоу аутономне покрајине, у највећој мери додељена државна помоћ за обављање услуга од општег економског интереса и *de minimis* помоћ.

Аутономна Покрајина Војводина је доставила извештаје за покрајинске органе и управе и то за њих 15, од чега су четири покрајинска органа препозната као даваоци државне помоћи.

Покрајински органи који су доделили државну помоћ и *de minimis* помоћ су : Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама; Покрајински секретаријат за привреду и туризам; Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова и Служба за реализацију програма развоја АПВ.

Покрајински органи и управе који су обавестили Комисију да нису додељивали државну помоћ су : Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство; Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице; Покрајински секретаријат за здравство; Покрајински секретаријат за финансије; Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине; Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност; Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај; Покрајински секретаријат за спорт и омладину; Управа за капитална улагања АПВ; Дирекција за робне резерве АПВ и Управа за имовину АПВ.

2.2.1. Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је доставио извештај о додели укупних средства у износу од **1.590.531.203,58** динара. Средства су додељена као државна помоћ у облику накнаде за обављање услуге од општег

економског интереса у износу од **1.364.836.174,40 динара**, државна помоћ за културу (суфинансирање културних активности и филмске индустрије) и износу од **214.745.029,18 динара** и *de minimis* помоћ у износу од **10.950.000,00 динара**. Инструмент доделе су биле субвенције.

Државна помоћ је додељена на основу: Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16 - испр., 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23); Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, број 92/23); Конкурса за суфинансирање пројеката из области јавног информисања осетљивих група у 2023. години; Конкурса за унапређење професионалних стандарда у 2023. години; Конкурса за суфинансирање производње медијских садржаја у области јавног информисања у 2023. години; Решења о додели средстава на основу појединачног давања у области јавног информисања у 2023. години, број: 137-451-3514/2023-05 од 7. новембра 2023. године; Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 105/16 и 112/17); као и Јавној медијској установи „Радио-телевизија Војводине“, на основу Уговора о преносу средстава број: 137-401-996/2023-04 од 1. марта 2023. године.

- Државна помоћ додељена у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је у области јавног информисања доделио државну помоћ у облику накнаде за обављање услуге од општег економског интереса и у износу од **1.364.836.174,40 динара** за потребе рада Јавне медијске установе „Радио телевизија Војводина“.

- Државна помоћ за културу и јавно информисање

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је доделио државну помоћ у укупном износу од **214.745.029,18 динара** од којих је износ од **134.745.029,18 динара** намењен за суфинансирање пројеката у области заштите и очувања културног наслеђа у АП Војводини, заштите и очувања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини у 2024. години, суфинансирање пројеката од значаја за културу и уметност националних мањина – националних заједница у АП Војводини у 2024. години, потребе одржавања културно-уметничких програма, за суфинансирање пројеката филмске уметности и осталог аудио-визуелног стваралаштва пројеката филмске уметности, док је износ од **80.000.000,00 динара** додељен пројектима за остваривање јавног интереса у области јавног информисања.

- De minimis помоћ

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је доделио средства у износу од **10.950.000,00 динара** *de minimis* помоћи у циљу суфинансирања организовања стручних скупова или учешћа на стручним скуповима, који се баве едукацијом запослених у медијима, као и суфинансирање медијских фестивала и јавних расправа у вези медијске регулативе.

2.2.2. Покрајински секретаријат за привреду и туризам

- *De minimis* помоћ

Покрајински секретаријат за привреду и туризам је доделио *de minimis* помоћ у износу од 551.908.201,25 динара у циљу подстицања предузетника, малих и средњих учесника на тржишту, запошљавања и подршке туризму, и то на основу следећих конкурса: „Јачање конкурентности привредних субјеката и повећање укупног привредног раста и развоја предузетништва у АП Војводини путем олакшавања започињања нових производних циклуса и стимулисања стварања нове додатне материјалне вредности намењене тржишту, повећање укупног привредног раста и развоја предузетништва у АП Војводини путем инвестирања у основна средства“, „Подршка женском предузетништву“, „Подршка развоју туристичких потенцијала у АП Војводини“ и „Унапређење и очување процеса производње на начин који не угрожава традиционалну технологију карактеристичну за уметнички или стари занат или посао домаће радиности“.

2.2.3. Служба за реализацију програма развоја АПВ

- *De minimis* помоћ

Служба за реализацију програма развоја АПВ је доделила *de minimis* помоћ у износу од 885.000,00 динара на основу Финансијског плана и програма рада Информативног центра и на основу Покрајинске скупштинске одлуке о буџету АПВ за 2023. годину („Службени лист АПВ“, број 45/23 и 37/24) у циљу реализације семинара на тему имплементације стандарда у производњу и пружање услуга са циљем повећања конкурентности микро, малих и средњих предузећа. Инструмент доделе је била субвенција.

2.2.4. Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова

- *De minimis* помоћ

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова доделио 2.122.000,00 динара *de minimis* помоћи на основу Јавног конкурса за доделу средстава за реализацију програма новог запошљавања жена које су у ситуацији партнерског и породичног насиља на територији АП Војводине.

2.3. Подаци прикупљени од државних органа и органа државне управе

Укупно додељена средства на нивоу државних органа и органа државне управе износе 212.646.789.352,38 динара од чега државна помоћ износи 96.608.063.455,03 динара, *de minimis* помоћ износи 7.425.963.779,83 динара и помоћ сектору пољопривреде износи 108.612.762.117,52 динара.

Инструменти доделе државне помоћи су биле субвенције (бесповратна средства) или субвенционисана каматна стопа на кредите, кредити одобрени по повољнијим условима од тржишних, фискалне олакшице, гаранције и други инструменти у складу са Законом.

Подаци указују на то да је у току 2024. године у највећој мери додељена регионална државна помоћ за улагање, државна помоћ за заштиту животне средине (секторска државна помоћ) и државна помоћ за усавршавање и запошљавање (хоризонтална државна помоћ).

Извештај је сачињен на основу достављених података 24 државна органа и органа државне управе који су уједно препознати као даваоци државне помоћи у 2024. години.

Државни органи и органи државне управе који су обавестили Комисију да су додељивали државну помоћ, *de minimis* помоћ и подстицаје сектору пољопривреде су: Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Министарство науке и технолошког развоја и иновација; Министарство финансија; Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде; Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања; Министарство туризма и омладине; Министарство заштите животне средине; Министарство привреде; Министарство рударства и енергетике; Министарство информисања и телекомуникација; Министарство културе; Национална служба за запошљавање, Развојна агенција Србије, Фонд за развој, Фонд за иновациону делатност и Филмски центар Србије.

Државни органи и органи државне управе који су обавестили Комисију да нису додељивали државну помоћ су: Републичка дирекција за имовину Републике Србије; Министарство за бригу о селу; Министарство просвете; Министарство спорта; Министарство за бригу о породици и демографију; Министарство за јавна улагања; Министарство државне управе и локалне самоуправе и Министарство унутрашње и спољне трговине.

2.3.1. Министарство финансија

Министарство финансија је у току 2024. године, укупно доделило помоћ у износу од **38.764.554.450,72 динара**, од чега је **38.644.621.305,77 динара државне помоћи** и **119.933.144,95 динара *de minimis* помоћи**.

Министарство финансија је у оквиру COVID-19 мера доделило средства у укупном износу од **702.065.982,77 динара**, и то **609.831.881,78 динара** на основу Закона о утврђивању гарантне шеме као мера подршке привреди за ублажавање последица пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-Co-V-2 („Службени гласник РС“, бр. 153/20 и 40/21) и **92.234.100,99 динара** на основу Закона о утврђивању друге гарантне шеме као мера додатне подршке привреди услед продуженог негативног утицаја пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Службени гласник РС“, бр 40/21 и 129/21). Инструмент доделе биле су гаранције.

2.3.1.1. Министарство финансија - Пореска управа

Пореска управа је доделила укупно **37.942.555.323,00** динара пореских олакшица, на основу Закона о порезу на доходак грађана⁵, Закона о порезу на добит правних лица⁶ и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање⁷.

Инструмент доделе државне помоћи је био фискална олакшица односно умањење или ослобађање од плаћања пореза. Од укупно додељених средстава, као регионална државна помоћ за улагање додељене су пореске олакшице у износу од **26.387.993.513,00** динара, на основу Закона о порезу на добит правних лица, док је као хоризонтална државна помоћ за запошљавање додељено пореских олакшица у укупном износу од **11.554.561.810,00** динара, и то на основу Закона о порезу на добит правних лица у износу од **73.928.838,00** динара, Закона о порезу на доходак грађана у износу од **1.993.168.549,00** динара и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање у износу од **9.487.464.423,00** динара.

2.3.1.2. Министарство финансија - Управа царина

- *De minimis* помоћ

Управа царина доделила је *de minimis* помоћ у износу од **119.933.144,95** динара на основу Уредбе о условима, начину и поступку ослобођења од царинских и других дажбина на увоз опреме („Службени гласник РС”, број 34/19). Инструмент доделе је била фискална олакшица, односно умањење или ослобађање од плаћања царине.

2.3.2. Министарство привреде

Министарство привреде је доделило средства у укупном износу од **18.678.490.706,41** динара и то као регионалну државну помоћ за улагање у износу од **15.588.755.322,49** динара, *de minimis* помоћ у износу од **1.523.361.258,10** динара и помоћ сектору пољопривреде у износу од **1.566.374.125,82** динара. Инструмент доделе је била субвенција осим у случајевима мера државне помоћи које су се спроводиле у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије када је инструмент доделе државне помоћи био кредит по повољнијим условима од тржишних.

- Регионална државна помоћ за улагање

Министарство привреде је доделило државну помоћ у износу од **15.588.755.322,49** динара на основу Закона о улагањима („Службени гласник РС” бр. 89/15 и 95/18) ради равномерног регионалног развоја кроз подстицање и привлачење инвестиција и то: **325.030.625,56** динара на основу Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција („Службени гласник РС”, број 110/16) и Уредбе о условима и начину привлачења директних инвестиција („Службени гласник РС”, бр. 18/18 и 37/18), **8.136.141.152,85** динара на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних

⁵ („Службени гласник РС”, бр. 24/2001.....и 101/2024)

⁶ („Службени гласник РС”, бр. 25/2001..... и 94/2024)

⁷ („Службени гласник РС”, бр. 84/2004 ..... и 94/2024)

улагања („Службени гласник РС”, бр. 1/19, 39/23 и 43/23), **540.028.036,95 динара** на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у сектору услуга хотелског смештаја („Службени гласник РС“ бр. 33/19, 42/19, 18/22 и 103/23), **2.483.152.398,95 динара** на основу Уредбе о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања у аутоматизацију постојећих капацитета и иновацију („Службени гласник РС”, број 18/22). Поред наведеног додељена је и државна помоћ у износу од 4.104.403.108,18 динара на основу Програма за унапређење производње у производним гранама од значаја за равномерни регионални и локални развој.

- Помоћ сектору пољопривреде

Министарство привреде је доделило помоћ сектору пољопривреде у укупном износу од **1.566.374.125,82 динара**, и инструмент доделе је била субвенција.

- *De minimis* помоћ

Министарство привреде је у 2024. години доделило *de minimis* помоћ у укупном износу од **1.523.361.258,10 динара** путем субвенција, на основу:

- Уредбе о утврђивању Програма развојна шанса – линија за прерађивачку индустрију у 2024. години („Службени гласник РС”, број 58/24) у износу од **377.846.718,39 динара**, а реализација подршке се спроводила у сарадњи са Развојном агенцијом Србије;

- Уредбе о утврђивању програма подршке развоју старих и уметничких заната и послова домаће радиности („Службени гласник РС”, бр. 58/24 и 85/24) , и то путем субвенција у износу од **43.368.337,92 динара** (реализација подршке се спроводила у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије);

- Уредбе о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе 2024. години („Службени гласник РС“, број: 58/24), у износу од **75.973.993,36 динара** (реализација подршке се спроводила у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије);

- Уредбе о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за женско предузетништво у 2023. години („Службени гласник РС“, број: 65/23 и 70/23) у износу **66.258.623,02 динара**;

- Уредбе о утврђивању програма подршке јачању капацитета послодаваца укључених у дуално образовање у 2024. години („Службени гласник РС”, бр. 58/2024) у износу од **49.653.000,00 динара**;

- Уредбе о утврђивању програма подршке малим предузећима за набавку опреме у 2024. години („Службени гласник РС“ број 57/2024) у износу од **713.935.149,15 динара** у сарадњи са Развојном агенцијом Србије;

- Закључка Владе 05 Број: 404-5960/2023 од 13. јула 2023. године и Уговора о сарадњи у спровођењу мера у оквиру посебног циља 1. Унапређена дигитализација пословних модела индустријске производње Стратегије индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године, Број: 401-00-023342/2021-05 од 20. јула 2023. године, закљученог између Министарства привреде и Центра за дигиталну трансформацију, у износу од **196.325.436,26 динара**.

2.3.3. Фонд за развој Републике Србије

Фонд за развој Републике Србије је, на основу Програма Фонда за развој доделио средства у 2024. години у укупном износу од **548.136.775,16 динара**. Средства су додељена као регионална државна помоћ у износу од **446.467.857,54 динара** и као *de minimis* помоћ у износу од **101.668.917,62 динара**.

- Регионална државна помоћ

Фонд за развој Републике Србије је доделио регионалну државну помоћ за улагање у укупном износу од **446.467.857,54 динара**, и то: **2.641.852,17 динара** на основу програма „Опоравак и развој“; **17.865.860,55 динара** на основу Програма Фонда за развој РС и Инвестиције ЕИБ; и **352.747.655,98 динара** на основу програма инвестиција правних лица. Такође, Фонд за развој Републике Србије је доделио и регионалну оперативну државну помоћ, кроз кредите за трајна обртна средства, у износу од **73.212.488,84 динара**;

- *De minimis* помоћ

Фонд за развој је доделио *de minimis* помоћ у облику кредита у укупном износу од **101.668.917,62 динара**, на основу следећих уредби Министарства привреде:

- Уредба о утврђивању Програма подстицаја развоја предузетништва кроз финансијску подршку за женско предузетништво у 2023. години у износу од **56.332.980,52 динара**;
- Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте у 2023. години у износу од **16.668.167,10 динара**;
- Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за предузетништво жена и жена самохраних родитеља у 2024. години у износу од **1.655.419,75 динара** и
- Уредба о утврђивању Програма подстицања развоја предузетништва кроз финансијску подршку за почетнике у пословању и младе у 2023. и 2024. години у износу од **27.012.350,25 динара**.

2.3.4. Развојна агенција Србије

- *De minimis* помоћ

Развојна агенција Србије је у току 2024. године доделила *de minimis* помоћ у укупном износу од **494.085.271,20 динара**. Средства су додељена на основу: Програма подршке привредним друштвима за промоцију извоза у 2022. години у износу од **183.541.749,92 динара**; Програма подршке привредним друштвима за улазак у ланце добављача МНК у 2022. години у износу од **271.247.296,51 динара**; Програма подршке привредним друштвима за усвајање принципа пословања у међународним ланцима вредности у 2023. години у износу од **21.336.572,46 динара** и Програма подршке развоју конкурентности у 2022. години у износу од **17.959.652,31 динара**. Инструмент доделе је била субвенција.

2.3.5. Министарство информисања и телекомуникација

Министарство информисања и телекомуникација је у току 2024. године доделило средства у укупном износу од **1.677.002.000,00 динара**, и то: **1.502.002.000,00 динара** државне помоћи и **175.000.000,00 динара** *de minimis* помоћи.

Наведена помоћ је додељена на основу: Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС”, број 92/23); Закона о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис („Службени гласник РС”, бр. 112/15, 108/16, 95/18, 86/19, 153/20, 129/21, 142/22, 92/23 и 64/24); Закона о јавним медијским сервисима („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 103/15, 108/16, 161/20, 129/21, 142/22 и 92/23); Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС”, бр. 6/24 и 106/24); Закључка Владе 05 Број: 401-1028/2023 од 9. фебруара 2023. године. Према наведеном правном оквиру инструмент доделе државне помоћи је била субвенција.

- Државна помоћ у области јавног информисања

Министарство информисања и телекомуникација је у току 2024. године доделило државну помоћ у укупном износу од **141.700.000,00 динара** на основу Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања („Службени гласник РС”, број 106/24).

- Државна помоћ додељена у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса

Министарство информисања и телекомуникација додељује средства за остваривање интереса у области јавног информисања и то за јавно информисање које кроз своју програмску шему реализује Јавна медијска установа „Радио-телевизија Војводине“ (РТВ). У току 2024. године средства у укупном износу од **1.360.302.000,00 динара** су додељена кроз субвенције и кроз наплату таксе за јавни медијски сервис, као инструменте доделе државне помоћи⁸.

- *De minimis* помоћ

Укупно додељен износ *de minimis* помоћи је **175.000.000,00 динара**, и то на основу: Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за радио у 2024. години; Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за интернет медије у 2024. години; Конкурса за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у 2024. години; Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја за штампане медије и сервисе новинских агенција у 2024. години; Конкурса за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја који

⁸ Обавештење Комисије о усклађености Закона о јавним медијским сервисима Број: 011-00-10/2022-01 од 13. јуна 2022. године

се реализују путем електронских медија чији издавачи имају седиште на територији АП Косово и Метохија у 2023. години. Инструмент доделе била је субвенција.

2.3.6. Министарство културе

- Државна помоћ за културу

Министарство културе је у току 2024. године доделило државну помоћ у износу од **1.300.577.140,06 динара** и то за остваривање циљева у култури на основу Закона о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16 - исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23) и на основу Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе („Службени гласник РС“, бр. 105/16 и 112/17). Средства су додељена кроз субвенцију као инструмент доделе.

2.3.7. Филмски центар Србије

Филмски центар Србије је доделио средства у укупном износу од **433.306.601,21 динара** за стварање и промовисање производа од културног значаја (аудиовизуелна дела). Средства су додељена као државна помоћ за аудиовизуелна дела у износу од **404.310.000,00 динара** и *de minimis* помоћ у износу од **28.996.601,21 динар**. Инструмент доделе је била субвенција.

- Државна помоћ за културу

Филмски центар Србије је доделио износ од **404.310.000,00 динара** као државну помоћ за културу, и то на основу: Закона о кинематографији („Службени гласник РС“, бр. 99/11, 2/12 - испр. и 46/14 – одлука УС и 76/23 – др. закон), Уредбе о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе и Упутства о додели средстава Филмског центра Србије, број 03-220 од 21. фебруара 2022. године.

- *De minimis* помоћ

De minimis помоћ је додељена у укупном износу од **28.996.601,21 динара** и то кроз субвенције, а на основу Упутства о додели средстава Филмског центра Србије број 03-220 од 21. фебруара 2022. године.

2.3.8. Министарство туризма и омладине

- *De minimis* помоћ

Министарство туризма и омладине је доставило извештај о укупно додељеној *de minimis* помоћи у износу од **55.776.940,75 динара**.

Министарство је определило као *de minimis* помоћ средства која се додељују на основу Уредбе о условима и начину доделе и коришћења кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде („Службени гласник РС“, број 12/22) у износу од **44.676.940,75**

динара, као и средства која се додељују на основу Уредбе о условима, начину доделе и коришћења средстава подстицаја за развој и унапређење руралног туризма и угоститељства на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 10/24 и 90/24) у износу од **11.100.000,00 динара**. Инструмент доделе државне помоћи су били кредити одобрени по повољнијим условима од тржишних, а износ представља нето износ државне помоћи садржане у одобреним кредитима за прву меру, односно субвенције за другу.

2.3.9. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доделило средстава у укупном износу од **704.939.497,06 динара** и то: **623.336.131,44 динара** државне помоћи и **81.603.365,62 динара** *de minimis* помоћи, у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 32/13 и 14/22 - др. закон). Инструмент доделе је била субвенција.

- Хоризонтална државна помоћ за запошљавање

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доделило укупно **623.336.131,44 динара** државне помоћи на основу члана 40. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

- *De minimis* помоћ

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је доделило укупно **81.603.365,62 динара** *de minimis* помоћи на основу Јавног позива за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом у 2024. години, а донетог на основу члана 41. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

2.3.10. Национална служба за запошљавање

Национална служба за запошљавање доделила је средства у укупном износу од **3.276.031.009,29 динара**, и то: **274.222.900,47 динара** државне помоћи за запошљавање и **3.001.808.108,82 динара** *de minimis* помоћи, у складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 30/10 - др. закон, 88/10, 38/15, 113/17 - др. закон, 113/17 и 49/21) и Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС, бр. 36/09, 32/13 и 14/22 - др. Закон). Инструмент доделе је била субвенција.

- Хоризонтална државна помоћ за запошљавање

Национална служба за запошљавање је доделила државну помоћ у укупном износу од **274.222.900,47 динара** и то за: зараде за особе са инвалидитетом без радног искуства у износу од **212.475.017,09 динара**, зараде лица ангажованог на пружању стручне подршке на радном месту - радна асистенција у износу од **23.553.571,08 динара**, рефундацију

примерених трошкова прилагођавања радног места у износу од **17.446.739,09 динара** и радну активацију особа са инвалидитетом у износу од **20.747.573,21 динара**.

- De minimis помоћ

Национална служба за запошљавање је за 2024. годину доставила податке о додељеној *de minimis* помоћи у укупном износу од **3.001.808.108,82 динара**. Средства су додељена за следеће намене: **1.571.277.238,99 динара** за самозапошљавање, **78.597.180,86 динара** за обуку на захтев послодавца за незапослене, **276.390.471,90 динара** за запошљавање приправника, **131.679.034,46 динара** за стицање практичних знања и **943.864.182,61 динара** субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих.

2.3.11. Министарство заштите животне средине

- Државна помоћ за заштиту животне средине

Министарство заштите животне средине је доделило државну помоћ у укупном износу од **3.870.000.000,00 динара** на основу Уредбе о висини и условима за доделу подстицајних средстава („Службени гласник РС“, бр. 88/09, 67/10, 101/10, 86/11, 35/12, 48/12, 41/13, 81/14, 30/15, 44/16, 43/17, 45/18, 20/19, 49/20, 51/21, 49/22, 25/23 и 71/23). Министарство је определило доделу средстава као државну помоћ за заштиту животне средине, односно за управљање отпадом. Инструмент доделе је била субвенција.

2.3.12. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је у току 2024. године доделило средства у укупном износу од **5.847.748.152,18 динара** и то: државну помоћ за обављање услуге од општег економског интереса у износу од **5.205.000.000 динара**, државну помоћ у сектору саобраћаја у износу од **200.000.000,00 динара** и **442.748.152,18 динара** *de minimis* помоћи. Инструмент доделе је била субвенција.

- Државна помоћ додељена у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је предметну помоћ доделило у укупном износу од **5.205.000.000 динара** и то: **605.000.000,00 динара** на основу Програма о изменама и допунама Програма о распореду и коришћењу средства субвенција за привредно друштво „Аеродроми Србије“ д.о.о. Ниш (Закључак Владе 05 Број: 401-122207/2023 од 14. децембра 2023. године) и **4.600.000.000,00 динара** на основу Програма о распореду и коришћењу средстава субвенција за „Србија воз“ а.д. за 2024. годину (Закључак Владе 05 Број: 401-12204/2023 од 14. децембра 2023. године).

- Државна помоћ у сектору саобраћаја

Државну помоћ у износу од **200.000.000,00 динара**, је Министарство доделило предузећу "Србија карго" а.д. на основу Програма о распореду и коришћењу средстава субвенција „Србија карго“ а.д. за 2024. годину, (Закључак Владе 05 број: 401-9956/2024 од 24. октобра 2024. године).

- *De minimis* помоћ

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је у 2024. години доделило *de minimis* помоћ у укупном износу од 442.748.152,18 динара. Средства у износу од **79.197.435,88 динара** су додељена на основу: Уредбе о стимулативним мерама у циљу унапређења комбинованог транспорта („Службени гласник РС”, бр. 62/19 и 64/19 - исправка), Одлуке о спровођењу поступка за доделу средстава као стимулативних мера путем јавног позива за унапређење комбинованог транспорта за 2023. годину, од 5. јула 2023. године и Одлуке о измени Одлуке о спровођењу поступка за доделу средстава као стимулативних мера путем јавног позива за унапређење комбинованог транспорта за 2023. годину, од 12. јула 2023. године. Средства у износу од **363.550.716,30 динара** су додељена на основу Уредбе о условима и начину спровођења субвенционисане набавке путничких возила за потребе обнове возног парка такси превоза као јавног превоза („Службени гласник РС”, број 132/21).

2.3.13. Министарство рударства и енергетике

- Државна помоћ за заштиту животне средине

Министарство рударства и енергетике је, према достављеном извештају, за заштиту животне средине доделило државну помоћ у укупном износу од **26.568.524.549,51 динара**, и то у складу са Уредбом о подстицајним мерама за производњу електричне енергије из обновљивих извора и из високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије („Службени гласник РС”, бр. 56/16, 60/17 и 91/18). Средства су додељена путем *feed-in* тарифа, као инструмента доделе државне помоћи који је приказан у оквиру категорије инструмената „остало“.

2.3.14. Министарство науке, технолошког развоја и иновација

- *De minimis* помоћ

Министарство науке, технолошког развоја и иновација је доставило извештај у којем је навело да је доделило средства у укупном износу од **129.537.486,00 динара**. Средства су додељена као *de minimis* помоћ на основу члана 36. Закона о иновационој делатности („Службени гласник РС”, број 129/21), односно на основу Програма унапређења иновационе делатности у укупном износу од **59.998.492,00 динара** и Програма промоције и популаризације иновационе делатности у износу од **69.538.994,00 динара**. Инструмент доделе је била субвенција.

2.3.15. Фонд за иновациону делатност

Фонд за иновациону делатност доставио је извештај о укупно додељеним средствима у износу од **3.251.690.781,13 динара**. Фонд је доделио средства у износу од **1.980.246.247,75 динара** као хоризонталну државну помоћ за истраживање и развој и за новоосновне учеснике на тржишту, као и **1.271.444.533,38 динара** *de minimis* помоћи. Инструмент доделе је била субвенција.

- Хоризонтална државна помоћ за истраживање и развој

Фонд за иновациону делатност доделио је средства у износу од **1.980.246.247,75 динара** на основу следећих програма: Програм акцелерације Катапулт (Приручник верзија 2.3 од 27. октобра 2022. године), Програм сарадње науке и привреде (Приручник верзија 7 од 21. јуна 2023. године и Приручник верзија 8.2 од 12. децембра 2023. године, ажурирана 23. јануара 2024. године и 7. марта 2024. године) и Програм суфинасирања иновација (Приручник верзија 11 од 21. јуна 2023. године и Приручник верзија 12.2 од 12. децембра 2023. године, ажурирана 23. јануара 2024. године и 7. марта 2024. године).

- *De minimis* помоћ

Фонд за иновациону делатност доделио је као *de minimis* помоћ средства у износу од **1.271.444.533,38 динара** на основу следећих мера: GovTech програм (Приручник за другу фазу програма од 14. децембра 2023. године), Иновациони ваучери (Приручник за иновационе ваучере, верзија 1.7.1 од 11. јула 2023. године), Паметни почетак (Приручник за Паметни почетак од 6. новембра 2023. године) и Програм раног развоја (Приручник Програма раног развоја, верзија 14.0 од 21. јуна 2023. године и верзија 15.2 од 12. децембра 2023. године, ажурирана 23. јануара и 7. марта 2024. године).

2.3.16. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде

- Помоћ сектору пољопривреде

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде доставило је извештај у коме је навело да је у току 2024. године укупно додељено помоћи сектору пољопривреде у износу од **107.046.387.991,70 динара** и то: Управа за аграрна плаћања доделила је износ од **102.149.111.170,76 динара**, Управа за пољопривредно земљиште износ од **37.150.747,83 динара**, Управа за шуме доделила је **988.981.564,11 динара**, Управа за ветерину износ од **3.752.689.349,00 динара** и Управа за заштиту биља износ од **118.455.160,00 динара**.

Средства су додељена у складу са: Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 10/13, 142/14, 103/15, 101/16, 35/23, 92/23 и 94/24), Законом о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 10/13-др. закон, 101/16, 67/21 - др. Закон и 114/21), Законом о уређењу тржишта пољопривредних производа („Службени гласник РС“, број 67/21), Уредбом о расподели подстицаја у 2023. години („Службени гласник РС“, бр. 8/23, 21/23, 27/23, 42/23, 52/23, 55/23, 60/23, 69/23, 78/23, 83/23, 89/23, 93/23, 104/23, 110/23 и 116/23), Уредбом о утврђивању програма

финансијске подршке пољопривредним произвођачима сунцокрета рода 2022. године („Службени гласник РС“, бр. 94/22, 123/22, 126/22, 139/22, 141/22, 2/23, 21/23, 42/23, 78/23, 89/23, 104/23, 116/23 и 6/24), Уредбом о ванредној интервентној мери подршке произвођачима кондиторских производа за откуп млека у праху („Службени гласник РС“, бр. 21/23, 27/23, 29/23, 42/23, 78/23, 93/23, 94/23, 97/23, 104/23, 110/23, 116/23, 21/24, 26/24 и 34/24) и Уредбом о ванредној интервентној мери подршке правним лицима и предузетницима који складиште малину и вишњу рода 2022. године ради измирења обавеза према произвођачима („Службени гласник РС“, бр. 55/23, 63/23, 78/23, 83/23, 6/24 и 18/24). Инструмент доделе је била субвенција.

3. АНАЛИЗА ПРИКУПЉЕНИХ ПОДАТАКА

У овом делу Извештаја за 2024. годину дата је анализа односа државне помоћи и основних макроекономских показатеља исказаних у односу на укупну државну помоћ и државну помоћ умањену за средства додељена у оквиру COVID-19 мере, преглед укупне државне помоћи у периоду 2022-2024. године уз додатна објашњења о појединим категоријама државне помоћи и њиховим појединачним анализама, те анализа инструмената доделе државне помоћи у периоду 2022-2024. године.

Поједине анализе укључују укупну помоћ додељену сектору пољопривреде, док је на крају анализиран и износ *de minimis* помоћи у периоду 2022-2024. године.

Анализу података чини статистичка обрада података, која уједно обједињује и релације у односу на претходне две извештајне године (2022. и 2023. година).

У Извештају за 2024. годину анализирани су у укупном збиру подаци прикупљени од 86 јединица локалне самоуправе, 15 покрајинских органа и управа, као и од 24 државна органа и органа државне управе.

3.1. Државна помоћ у Републици Србији у односу на основне макроекономске показатеље у периоду 2022-2024. године

Уколико се посматра додељена државна помоћ заједно са помоћи сектору пољопривреде, учешће тако добијеног износа у БДП-у у 2024. години износи 2,1%, док је у 2023. године то учешће износило 2,2%, а у 2022. години је износило 2,5% (Табела 1).

Табела 1: Удео државне помоћи и помоћи сектору пољопривреде у БДП у периоду 2022–2024. године

Показатељ	Дин/евра	2022. година	2023. година	2024. година
Државна помоћ ⁹	мил. динара	187.871	190.311	208.388
Државна помоћ ¹⁰	мил. евра	1.599	1.623	1.779
БДП ¹¹	мил. динара	7.460.138	8.817.908	9.748.258
БДП	мил.евра	63.513	75.205	83.258
Државна помоћ у БДП-у ¹²	%	2,5	2,2	2,1

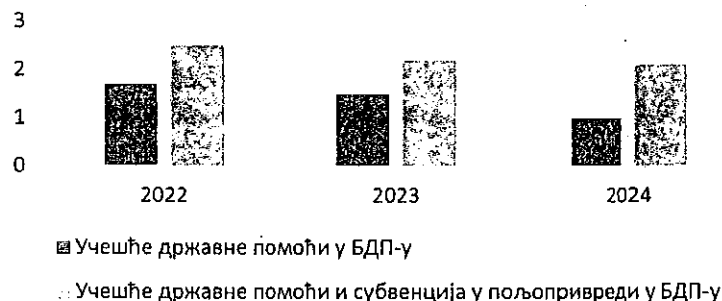
⁹ Државна помоћ и помоћ сектору пољопривреде

¹⁰ исто.

¹¹ Републички завод за статистику, подаци ажурирани 26. новембра 2025. године.

¹² Удео државне помоћи у БДП-у може се разликовити од података који су претходно објављени за исте године због ревидирања званично објављених макроекономских података.

График 1: Кретање удела државне помоћи и државне помоћи и помоћ сектору пољопривреде у односу на БДП у периоду 2022 – 2024. године

На основу Табеле 1 и Графика 1 видимо да је учешће само државне помоћи и учешће државне помоћи и помоћ сектору пољопривреде у БДП-у у Републици Србији у 2024. години забележило је пад у односу на 2023. и 2022. годину.

Табела 2: Однос државне помоћи без помоћи сектору пољопривреде и макроекономских показатеља у периоду 2022-2024. године¹³

Показатељ	јед. мере	2022. год.	2023. год.	2024. год.	Индекси	
					24/22	24/23
Државна помоћ	мил. дин.	129.734	131.590	99.322	77	75
Државна помоћ	мил. евра	1.101	1.122	848	77	76
БДП	мил. дин	7.460.138	8.817.908	9.748.258	131	111
БДП	мил. евра	63.513	75.205	83.258	131	111
Државна помоћ у БДП	у %	1,7	1,5	1,0	59	67
Јавни расходи	мил. дин.	3.326.607	3.650.553	4.134.924	124	113
Јавни расходи	мил. евра	28.321	31.134	35.315	125	113
Државна помоћ у јавним расходима	у %	3,9	3,6	2,4	62	67
Запослени	Број	2.253.000	2.307.000	2.320.000	103	101
Државна помоћ по запосленом	дин.	57.583	57.039	42.812	73	74
Државна помоћ по запосленом	евра	489	486	360	73	74
Становништво ¹⁴	Број	6.664.449	6.605.168	6.586.476	99	100
Државна помоћ по становнику	дин.	19.467	19.922	15.080	76	75
Државна помоћ по становнику	евра	165	170	127	77	75

¹³ Приступљено 19. септембра 2025. године, <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti2/makroekonomski-i-fiskalni-podaci>

¹⁴ <https://www.stat.gov.rs>

Учешће државне помоћи у БДП-у у 2024. години износи 1%, док је у 2023. године износило 1,5%, а у 2022. години то учешће је износило 1,7%. У јавним расходима укупна државна помоћ у 2024. години учествује са 2,4% док је у 2023. и 2022. години учествовала са 3,6% и 3,9%. Додељена државна помоћ у 2024. години у односу на 2023. годину бележи пад од 24 процентних поена, док у односу на 2022. годину бележи пад од 23 процентна поена. (Табела 2).

Табела 3: Удео државне помоћи (без COVID-19 мера) у БДП-у у периоду 2022– 2024. године

Показатељ	Дин/евра	2022. година	2023. година	2024. година
Државна помоћ	мил. дин	120.439	129.821	98.620
Државна помоћ	мил. евра	1.025	1.107	842
БДП	мил. дин	7.460.138	8.817.908	9.748.258
БДП	мил. евра	63.513	75.205	83.258
Државна помоћ у БДП-у	у %	1,6	1,5	1,0

Државна помоћ додељена привреди (без COVID-19 мера) у 2024. години износи од 98.620 милиона динара и има 1% учешћа у БДП-у.

Износ COVID-19 мера државне помоћи у 2024. години задржан је на ниском нивоу, као последица престанка важења аката који су представљали основ за доделу. Државна помоћ кроз COVID-19 мере је додељена на основу раније насталих облигационо-правних односа између давалаца и корисника.

3.2. Укупно додељена државна помоћ у Републици Србији по категоријама

За потребе израде годишњег извештаја, а у складу са Правилником о облику и садржини годишњег извештаја о додељеној државној помоћи, државна помоћ разврстава се, зависно од циља и износа, на следеће категорије/врсте:

1) Регионална државна помоћ:

- а) регионална државна помоћ за улагање и
- б) регионална оперативна државна помоћ;

2) Хоризонтална државна помоћ:

- а) државна помоћ за микро, мала и средња правна лица,
- б) државна помоћ за приступ финансирању за МСП,
- в) државна помоћ за истраживање, развој и иновације,
- г) државна помоћ за усавршавање,
- д) државна помоћ за запошљавање,
- ђ) државна помоћ ради отклањања штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом,
- е) државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру и
- ж) државна помоћ за локалну инфраструктуру;

3) Секторска државна помоћ:

- а) државна помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике,

- б) државна помоћ у сектору културе и информисања,
- в) државна помоћ у сектору саобраћаја и.
- г) државна помоћ за затварање рудника угља;
- 4) Државна помоћ за санацију и реструктурирање;
- 5) Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса;
- 6) Остало.

Подаци о додељеној помоћи сектору пољопривреде и о помоћи мале вредности (*de minimis*) даваоци достављају само у укупном износу, сходно чему се тако и исказују уз поређење са основним макроекономским подацима.

Регионална државна помоћ је намењена за унапређење економског развоја подручја у Републици Србији са изузетно ниским животним стандардом или са високом стопом незапослености, унапређење развоја одређених привредних делатности или одређених привредних подручја у Републици Србији. До израде мапе регионалне помоћи, у складу са прописима којима се уређују услови и критеријуми усклађености регионалне државне помоћи, Република Србија се сматра као једно подручје чији је БДП по становнику нижи или једнак 55% трогодишњег просека у ЕУ-27.

Хоризонтална државна помоћ није усмерена на одређену област или сектор, већ има широку примену и доступна је свим учесницима на тржишту под једнаким условима, из чега произилази да знатно мање нарушава тржишну конкуренцију од секторске државне помоћи и сматра се мање селективном од секторске и индивидуалне државне помоћи.

Секторска државна помоћ је намењена учесницима на тржишту у појединим привредним делатностима, односно секторима. Ова категорија је знатно селективнија у односу на хоризонталну државну помоћ и, самим тим, у већој мери нарушава или прети да наруши конкуренцију на тржишту.

Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса се додељује како би се овакве услуге обављале у складу са принципима и условима којима се испуњавају постављени циљеви везани за општи интерес државе. Доделом накнаде, као обликом државне помоћи, пре свега се покрива део или сви трошкови који се могу повезати са обављањем поверених услуга од општег интереса при чему није важно да ли те услуге извршава учесник на тржишту који је у државном или приватном власништву.

Државна помоћ за санацију и реструктурирање и државна помоћ разврстана у категорију остало није додељивана у 2024. години, те стога није ни била предмет анализе овог извештаја.

COVID-19 мере државне помоћи настале су као одговор Републике Србије на озбиљну кризу изазвану заразном болести COVID-19 и представљају привремене мере државне помоћи која се могла доделити у ванредним околностима проузрокованих епидемијом, а у циљу очувања ликвидности и опоравка након кризе. Имајући у виду да су COVID-19 мере привременог карактера, као и да доношење основа за доделу државне помоћи за ту намену није више могућа, у одређеним сегментима анализе износ укупне државне помоћи приказан је без COVID-19 мера државне помоћи.

Табела 4: Преглед укупно додељене државне помоћи према категоријама и помоћи сектору пољопривреде у периоду 2022 – 2024. године

Редни број	Категорија	2022. година			2023. година			2024. година		
		млн. дин.	млн. евра.	у %	млн. дин.	млн. евра.	у %	млн. дин.	млн. евра.	у %
A	Пољопривреда	58.137	495	30,9	58.721	501	30,9	109.066	931	52,4
B (I+II+III+IV+V+VI)	Индустрија и услуге	120.439	1.025	64,1	129.821	1.107	68,2	98.620	842	47,3
I	Регионална државна помоћ	54.651	465	29,1	53.524	455	28,1	42.423	363	20,3
1.1.	Државна помоћ за улагање	54.576	464	29,1	53.216	451	27,9	42.350	362	20,3
1.2.	Оперативна државна помоћ	75	1	0,0	308	4	0,2	73	1	0
II	Хоризонтална државна помоћ	13.060	111	7,0	19.115	163	10,0	14.671	125	7,0
2.1.	Државна помоћ за МСП	0	0	0,0	0	0	0,0	375	3	0,2
2.2.	Државна помоћ за истраживање, развој и иновације	1.328	11	0,8	860	7	0,4	1.605	14	0,7
2.3.	Државна помоћ за усавршавање и запошљавање	11.732	100	6,2	18.255	156	9,6	12.452	106	6,0
2.4.	Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру	0	0	0,0	0	0	0,0	239	2	0,1
III	Секторска државна помоћ	32.173	274	17,2	35.895	307	18,9	33.263	284	16,0
3.1.	Заштита животне средине и у сектору енергетике	25.902	221	13,8	29.726	254	15,7	30.439	260	14,6
3.2.	Култура и информисање	6.197	52	3,4	6.169	53	3,2	2.624	22	1,3
3.3.	Саобраћај	74	1	0,0	0	0	0,0	200	2	0,1
IV	Санација и реструктурирање	0	0	0,0	0	0	0,0	0	0	0,0
V	Услуге од општег економског интереса	19.808	169	10,4	20.384	174	10,7	8.263	70	4,0
VI	Остало	747	6	0,4	903	8	0,5	0	0	0,0
B	COVID-19	9.295	79	5,0	1.769	15	0,9	702	6	0,3
Укупно (A+B+B)		187.871	1.599	100,0	190.311	1.623	100,0	208.388	1.779	100,0

Додељена државна помоћ сектору индустрије и услуга у 2024. години износи 98.620 милиона динара и чини 47,3% укупно додељених средстава (Табела 4.)

Сектору пољопривреде у току 2024. године додељена су средства у укупном износу од 109.066 милиона динара, са учешћем у укупно додељеној помоћи од 52,4%, док је то учешће у 2023. године износило 30,9% односно 58.721 милиона динара, а 2022. године такође 30,9%, односно 58.137 милиона динара.

Регионална државна помоћ у укупно додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде, у 2024. години учествује са 20,3%. Износ ове помоћи од 42.423 милиона динара указује на пад у односу на 2023. годину. Регионална државна помоћ је у

2023. години износила **53.524 милиона динара**, са учешћем у укупној државној помоћи од 28,1%, док је у 2022. години износила **54.651 милиона динара**, са учешћем у укупној државној помоћи од 29,1%.

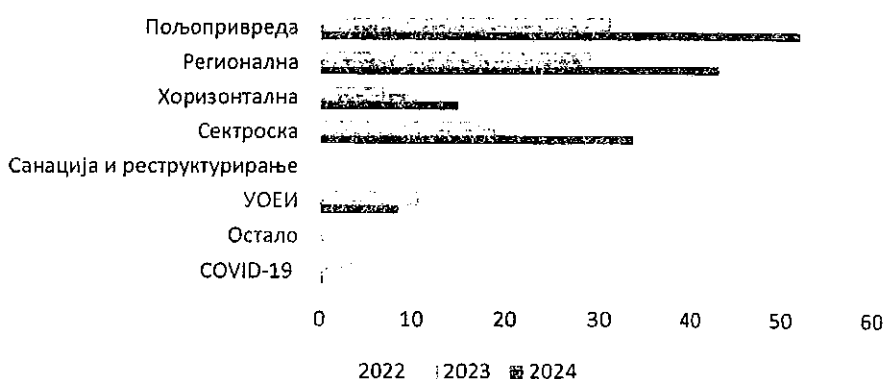
Хоризонтална државна помоћ у 2024. години је износила **14.671 милион динара** и учествовала је у укупно додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде, са 7%. У 2023. години је износила **19.115 милиона динара**, односно имала учешће од 10% а у 2022. години је износила **13.060 милиона динара** и имала учешће од 7%.

Секторска државна помоћ представља другу најзаступљенију врсту државне помоћи, и у 2024. години је додељено **33.263 милиона динара** са учешћем од 16% у укупно додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде, при чему је највећа додела средстава одређена за државну помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике, која бележи константан раст из године у годину.

Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса у току 2024. године износи **8.263 милиона динара** са учешћем у укупно додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде, од 4%. У 2023. години ова помоћ је износила **20.384 милиона динара** и имала је учешће од 10,7%, док је у 2022. години износила **19.808 милиона динара** са учешћем од 10,4%.

У 2024. години за **COVID-19** мере државне помоћи додељена су средства у укупном износу од 702 милиона динара, са учешћем у додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде од 0,3%. Ова помоћ бележи значајно смањење у 2024. години у односу на 2023. и 2022. годину када је износила **1.769 милиона динара** са учешћем од 0,9% и **9.295 милиона динара** са учешћем од 5%.

График 2: Учешће појединачних категорија државне помоћи укључујући и помоћ сектору пољопривреде у укупно додељеној државној помоћи у Републици Србији 2022, 2023. и 2024. године

Анализа учешћа појединих категорија државне помоћи у укупно додељеној државној помоћи, укључујући и помоћ сектору пољопривреде, указује на то да је у 2024. години износ подстицаја додељених сектору пољопривреде значајно повећан. Такође, све категорије

државне помоћи регионална, хоризонтална и секторска државна помоћ забележиле су пад у релативном износу, односно у учешћу у државној помоћи у односу на претходне две године из разлога јер је у 2024. години апсолутни износ додељене државне помоћи мањи него у претходне две године.

Највеће учешће у укупно додељеној државној помоћи у току 2024. године има регионална државна помоћ са 42,7%, затим следе секторска државна помоћ са 33,5%, хоризонтална државна помоћ са 14,8%, државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса са 8,3% и на крају COVID-19 мере са уделом од 0,7%.

Табела 5: Однос регионалне, хоризонталне и секторске државне помоћи у периоду 2022-2024. година (у мил. дин.)

Државна помоћ	2022. година	2023. година	2024. година
Регионална државна помоћ	54.651	53.524	42.423
Хоризонтална државна помоћ	13.060	19.115	14.671
Секторска државна помоћ	32.173	35.895	33.263
Укупно	99.884	108.534	90.357

Укупна вредност регионалне, хоризонталне и секторске државне помоћи у 2024. године износи 90.357 милиона динара. С обзиром на то да у извештајном периоду за 2024. годину није додељена државна помоћ за санацију и реструктурирање закључује се да је процентуално гледано износ додељене државне помоћи (регионалне, хоризонталне и секторске државне помоћи) у потпуности опредељен за подстицање развојних циљева.

3.2.1. Регионална државна помоћ

Регионална државна помоћ се додељује ради подстицања развоја мање развијених, односно неразвијених подручја и усмерена је на ублажавање структурних проблема и неравномерности у развоју.

Предметна категорија државне помоћи подразумева мере које подстичу економску активност да би се смањиле економске, природне, социјалне, демографске и друге разлике у мање развијеним подручјима.

Табела 6: Удео регионалне државне помоћи у укупној државној помоћи у 2022, 2023. и 2024. години (у мил. дин.)

Показатељ	2022. год	2023. год	2024. год	Индекс 24/22	Индекс 24/23
Државна помоћ	129.734	131.590	99.322	77	75
Регионална државна помоћ	54.651	53.524	42.423	78	79
Учешће регионалне државне помоћи (%)	42,1	40,7	42,7	1,4	1,1

Регионална државна помоћ у додељеној државној помоћи 2024. године учествује са 42,7%. Износ наведене државне помоћи од **42.423 милиона динара** представља умањење за 21% у односу на претходну извештајну годину, док у односу на 2022. годину представља умањење за 22%.

3.2.2. Хоризонтална државна помоћ

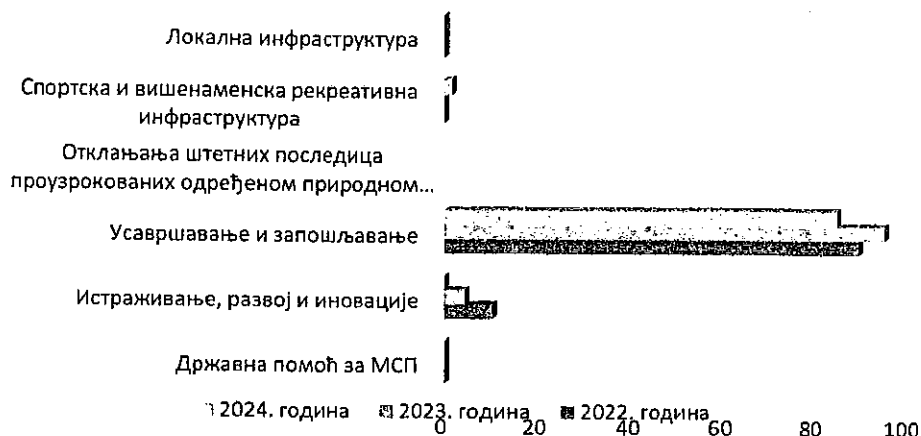
Доделом хоризонталне државне помоћи постижу се циљеви без обзира на сектор учесника на тржишту и ова државна помоћ се најчешће додељује за усавршавање и запошљавање, истраживање и развој, као и државна помоћ малим, средњим и микро правним лицима.

Табела 7: Структура хоризонталне државне помоћи у Републици Србији у 2022, 2023. и 2024. години (у мил.дин.)

Врста хоризонталне државне помоћи	2022. година		2023. година		2024. година	
	Износ	у %	Износ	у %	Износ	у %
Државна помоћ за микро, мала и средња правна лица	0	0,0	0	0,0	375	2,6
Државна помоћ за приступ финансирању за МСП	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Државна помоћ за истраживање, развој и иновације	1.328	10,2	860	4,5	1.605	10,9
Државна помоћ за усавршавање и запошљавање	11.732	89,8	18.255	95,5	12.452	84,9
Државна помоћ за отклањање штетних последица проузрокованих одређеном природном катастрофом	0	0,0	0	0	0	0,0
Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру	0	0,0	0	0	239	1,6
Државна помоћ за локалну инфраструктуру	0	0,0	0	0	0	0,0
Укупно	13.060	100,0	19.115	100,0	14.671	100,0

Према подацима исказаним у Табели 7, хоризонтална државна помоћ у 2024. години, бележи пад у односу на претходну годину.

График 3: Учешће појединачних врста у укупно додељеној хоризонталној државној помоћи за 2022, 2023. и 2024. годину

На основу података приказаних у табели, може се констатовати да је хоризонтална државна помоћ у посматраном периоду највећим делом усмерена на меру усавршавања и запошљавања, јер у све три године представља доминантну категорију у оквиру хоризонталне помоћи. У 2022. години ова помоћ је износила **11.732 милиона динара** (89,8%), у 2023. години **18.255 милиона динара** (95,5%), док је у 2024. години износила **12.452 милиона динара** (84,9%). Иако је у 2024. години дошло до смањења апсолутног износа у односу на 2023. годину, ова мера је задржала највеће учешће у структури хоризонталне државне помоћи. (Табела 8).

Хоризонтална државна помоћ за **истраживање, развој и иновације** показује варирање током периода, при чему је у 2024. години забележен раст у односу на претходне две године. У 2022. години износила је **1.328 милиона динара** (10,2%), у 2023. години **860 милиона динара** (4,5%), док је у 2024. години повећана на **1.605 милиона динара**, са учешћем од 10,9%.

У 2024. години евидентирана је и додела средстава за **спортску и вишенаменску рекреативну инфраструктуру**, у износу од **239 милиона динара** (1,6%), док у 2022. и 2023. години у оквиру ове категорије није било додељених средстава.

3.2.3. Секторска државна помоћ

Секторска државна помоћ је намењена учесницима на тржишту у појединим секторима што је чини изузетно селективном и у великој мери утиче или може да утиче на конкуренцију на тржишту.

Табела 8: Секторска државна помоћ у Републици Србији у 2022, 2023. и 2024. години (у мил.дин.)

Сектор	2022. год	2023. год	2024. год
Државна помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике	25.902	29.726	30.439
Државна помоћ за културу и информисање	6.197	6.169	2.624
Државна помоћ у сектору саобраћаја	74	0	200
Укупно	32.173	35.895	33.263

Секторска државна помоћ у 2024. години се у највећој мери додељивала за заштиту животне средине и у сектору енергетике.

3.2.4. Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса

Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса (УОЕИ) у 2024. години износи **8.263 милиона динара**, са учешћем у државној помоћи од 8,3%. Износ ове врсте државне помоћи је у 2024. години мањи у односу на 2023. годину када је износио **20.384 милиона динара**, а и у односу на 2022. годину када је износио **19.808 милиона динара**.

Табела 9: Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса (УОЕИ) у 2022, 2023. и 2024. години (у мил.дин.)

	2022. год	2023. год	2024. год
УОЕИ	19.808	20.384	8.263
Државна помоћ	129.734	131.590	99.322
Удео у УОЕИ у укупној државној помоћи (%)	15,3	15,5	8,3

Предметна државна помоћ је додељивана са локалног, покрајинског и републичког нивоа. Износ у великој мери чине средства намењена јавним медијским сервисима и другим великим јавним предузећима. Инструмент доделе ове врсте државне помоћи су биле субвенције.

3.2.5. COVID-19 мере државне помоћи

COVID-19 мере државне помоћи настале су као одговор Републике Србије на озбиљну кризу изазвану епидемијом заразне болести COVID-19, која је једнако погодила друштво и привреду због чега је била неопходна правовремена реакција како би се ублажиле последице. У том смислу, креиране су мере којима се отклањају поремећаји у привреди, а односе се на отклањање штетних последица и озбиљних поремећаја у привреди и мере

државне помоћи кроз докапитализацију учесника на тржишту. Треба истаћи да се нове мере нису доносиле закључно са 2022. годином, већ се у извештају исказује реализација претходно донетих мера по којима корисници још увек примају ову врсту помоћи.

Табела 10: COVID-19 мере државне помоћи у 2022, 2023. и 2024. години (у мил.дин.)

	2022. год	2023. год	2024. год
COVID-19 мере државне помоћи	9.295	1.769	702
Државна помоћ	129.734	131.590	99.322
Удео COVID-19 мера у државној помоћи (%)	7,2	1,3	0,7

Анализа указује на то да је у 2024. години предметна категорија помоћи износила 702 милиона динара, док је у 2023. и 2022. години износила 1.769 милиона динара, односно 9.295 милиона динара. У 2024. години COVID-19 државна помоћ додељена је кроз гаранције као инструмент доделе државне помоћи.

3.3. Додељена државна помоћ у Републици Србији у 2024. години, према инструментима

Доделом државне помоћи корисник стиче повољнији положај на тржишту у односу на конкуренте. Државна помоћ се додељује из јавних средстава и зависно од инструмената доделе, може представљати стварни или потенцијални јавни расход или умањено остварење јавног прихода (члан 3. став 1. Закона).

Инструменти доделе државне помоћи представљају начин путем којег давалац државне помоћи додељује државну помоћ. Давалац државне помоћи може изабрати различите инструменте, тј. директне субвенције, фискалне олакшице, гаранције, итд. Избор најприкладнијег инструмента државне помоћи врши се у зависности од тржишног недостатка за који је државна помоћ намењена, а све у циљу минимизирања негативних ефеката на конкуренцију и трговину.

Давалац државне помоћи дужан је да државну помоћ која се додељује у облику субвенције (бесповратних средстава) изрази у бруто новчаној противвредности тј. износу пре одбитка пореза и других накнада. Такође, ако се државна помоћ додељује кроз друге инструменте државне помоћи, давалац је дужан да изврши транспарентан приказ кроз бруто новчану противвредност која је изражена у номиналном износу. Поред тога, државна помоћ која се исплаћује у више рата се мора дисконтовати на вредност у тренутку доделе, при чему се за дисконтовање користи дисконтна стопа која важи у тренутку доделе.

Државна помоћ у Републици Србији је 2024. године додељивана путем следећих инструмената:

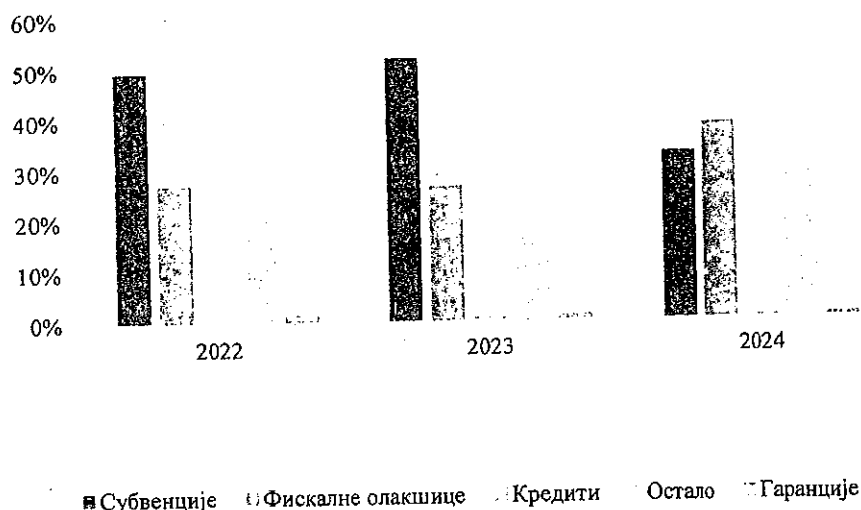
- субвенција (бесповратна средства) или субвенционисаних каматних стопа на кредите,
- фискалних олакшица (умањење или ослобођење од плаћања пореза, доприноса, царина и других фискалних дажбина),
- гаранција државе, сваког правног лица које располаже и/или управља јавним средствима или другог даваоца државне помоћи, дата по условима повољнијим од тржишних,
- повољнијих кредита и
- остало у складу са законом.

У 2024. години субвенције остају инструмент којим се највише реализовала додела државне помоћи, а хоризонтални и регионални циљеви су се финансирани директним инструментима (субвенције) и индиректним инструментима доделе државне помоћи (фискалне олакшице).

Табела 11. Додељена државна помоћ и помоћ сектору пољопривреде по инструментима и категоријама (врсти) у 2024. години (у мил.дин.)

Редни број	Категорија (врста)	ИНСТРУМЕНТИ ДОДЕЛЕ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ					Укупно
		Субвенције	Фискалне олакшице	Гаранције	Кредити	Остало	
A	Пољопривреда	109.066	0	0	0	0	109.066
B (I+II+III+IV)	Индустрија и услуге	32.302	37.942	0	446	27.928	98.620
I	Регионална државна помоћ	15.589	26.388	0	446	0	42.423
1.1.	Државна помоћ за улагање	15.589	26.388	0	373	0	42.350
1.2.	Оперативна државна помоћ	0	0	0	73	0	73
II	Хоризонтална државна помоћ	3.117	11.554	0	0	0	14.671
2.1.	Државна помоћ за микро, мала и средња правна лица	375	0	0	0	0	375
2.2.	Државна помоћ за истраживање, развој и иновације	1.605	0	0	0	0	1.605
2.3.	Државна помоћ за усавршавање и запошљавање	898	11.554	0	0	0	12.452
2.4.	Државна помоћ за спортску и вишенаменску рекреативна инфраструктуру	239	0	0	0	0	239
III	Секторска државна помоћ	6.694	0	0	0	26.569	33.263
3.1.	Државна помоћ за заштиту животне средине и у сектору енергетике	3.870	0	0	0	26.569	30.439
3.2.	Државна помоћ за културу и информисање	2.624	0	0	0	0	2.624
3.3.	Државна помоћ у сектору саобраћаја	200	0	0	0	0	200
IV	УОЕИ	6.903	0	0	0	1.360	8.263
V	COVID-19	0	0	702	0	0	702
Укупно (A+B+V)		141.368	37.941	702	446	27.928	208.388
Удео у %		67,9	18,2	0,3	0,2	13,4	100

График 4: Структура инструмената доделе државне помоћи у Републици Србији у 2022, 2023. и 2024. године (укључујући и помоћ сектору пољопривреде)

3.3.1. Субвенције

Од укупно додељене државне помоћи и помоћи сектору пољопривреде у 2024. години, субвенције износе **141.368 милиона динара** и даље су најзаступљенији инструмент доделе помоћи, са учешћем од 67,9%. Од укупно додељених, субвенције додељене сектору пољопривреде у износу од **109.066 милиона динара** чине 77,1% док субвенције додељене као државна помоћ у износу од **32.302 милиона динара**, чине 22,9%. Највећи удео од 48,3% имају субвенције додељене као регионална државна помоћ.

3.3.2. Фискалне олакшице

Фискалне олакшице као инструмент доделе помоћи, у 2024. години износе **37.941 милион динара**, и у укупно додељеној помоћи учествују са 18,2%. Фискалне олакшице представљају најзаступљенији инструмент државне помоћи са учешћем од 38,2% у додељеној државној помоћи. Фискалне олакшице су највише додељене као регионална државна помоћ са учешћем од 69,5%.

За потребе овог извештаја, термин „порески подстицаји“ обухвата фискалне олакшице одобрене на основу закона којим се уређује порез на добит правних лица и закона којим се уређује порез на доходак грађана. Овај инструмент се највише користио приликом доделе регионалне државне помоћи.

3.3.3. Кредити

Државна помоћ по основу одобрених повољних кредита (одобрени под условима повољнијим од услова на банкарском тржишту капитала) 2024. године износи **446 милиона динара**, односно заступљена је са 0,2% у укупно додељеној помоћи, док је удео ове помоћи 0,4 у додељеној државној помоћи.

Износ државне помоћи садржан у повољним кредитима представља позитивни ефекат повољније каматне стопе по којима су кредити одобравани, у односу на референтну каматну стопу, која је објављена на сајту Комисије www.kkdp.gov.rs. Овај инструмент се највише користи приликом доделе регионалне државне помоћи.

3.3.4. Гаранције

Средства додељена путем гаранција, као инструмента доделе државне помоћи, који се користио приликом реализације COVID -19 мера државне помоћи¹⁵, износе **702 милиона динара** што чини 0,3% укупно додељене државне помоћи укључујући и помоћ сектору пољопривреде, односно 0,7% додељене државне помоћи.

3.3.5. Остало

Средства додељена путем осталих инструмената доделе државне помоћи у 2024. години су износила **27.928 милиона динара**, што представља 13,4% укупно додељене државне помоћи укључујући и помоћ сектору пољопривреде, односно 28,1% додељене државне помоћи.

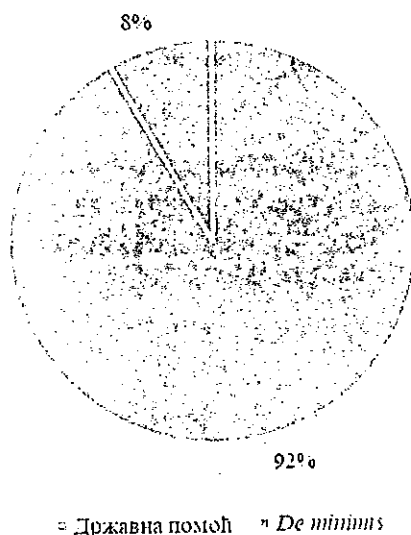
Остали инструменти доделе државне помоћи у 2024. години обухватају средства додељена путем *feed-in* тарифа и средства прикупљена по основу таксе намењене Радио телевизији Војводине. Овај инструмент се највише користио приликом доделе државне помоћи за заштиту животне средине и регионалне државне помоћи.

3.4. ПОМОЋ МАЛЕ ВРЕДНОСТИ (*de minimis* помоћ)

Закон о контроли државне помоћи дефинише помоћ мале вредности (*de minimis* помоћ) као помоћ која нема значајан утицај на нарушавање конкуренције на тржишту и на трговину између Републике Србије и земаља чланица Европске уније. *De minimis* помоћ се не пријављује Комисији, имајући у виду да не представља државну помоћ, већ одлуку о оправданости доделе доноси давалац *de minimis* помоћи, који обавештава Комисију о додељеној *de minimis* помоћи.

¹⁵ Закон о утврђивању друге гарантне шеме као мера додатне подршке привреди услед продуженог негативног утицаја пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2: („Службени гласник РС“ бр. 40/21, 129/21).

График 5: Однос помоћи мале вредности и државне помоћи у 2024. години

De minimis помоћ прати се одвојено од државне помоћи и не приказује се у укупном износу додељене државне помоћи.

De minimis помоћ се може доделити за било коју намену, осим за подстицање извоза, односно за делатности које директно утичу на обим извоза, успостављање и функционисање дистрибутивне мреже или за покриће других текућих расхода (оперативних трошкова) учесника на тржишту повезаних са извозним активностима и за давање предности домаћим производима и услугама у односу на увозне производе и услуге.

Наиме, у 2024. години на снази је била Уредба о правилима и условима за доделу помоћи мале вредности (*de minimis* помоћи) („Службени гласник РС“, број 23/21) у складу са којом *de minimis* помоћ може, у било ком периоду у току три узастопне фискалне године, да се додели појединачном учеснику на тржишту у висини до 23.000.000,00 динара, а у сектору друмског саобраћаја у висини до 11.500.000,00 динара, под условом да се средства неће користити за куповину возила за обављање делатности друмског превоза терета.

Табела 12: Додельена *de minimis* помоћ у периоду 2022-2024. година (у мил.дин.)

Ниво доделе	2022. год	2023. год	2024. год	Индекс 2024/2022	Индекс 2024/2023
Република Србија	6.183	7.403	7.426	120,1	100,3
Аутономна Покрајина Војводина	500	610	566	113,2	92,8
Јединице локалне самоуправе	964	1.150	1.016	105,4	88,3
Укупно	7.647	9.163	9.008	117,8	98,3

Додељена помоћ мале вредности у 2024. године износи 9.008 милиона динара, од чега је 7.426 милиона динара додељено са републичког нивоа, 566 милиона динара са покрајинског нивоа и 1.016 милиона динара са нивоа јединица локалне самоуправе.

У односу на 2023. годину када је укупно додељена *de minimis* помоћ износила 9.163 милиона динара, у 2024. години додељена *de minimis* помоћ бележи пад од 1,7%. Ова врста помоћи се највише додељује путем субвенција, с тим да се јављају и фискалне олакшице (царинске олакшице) и повољни кредити, као инструменти доделе.

Изменама прописа у области јавног информисања у 2023. години, пројектно суфинансирање програма јавног информисања дефинисано је као *de minimis* помоћ која се може доделити на свим нивоима власти, што је у пракси довело до учесталије примене ове врсте помоћи.

Због поједностављене процедуре и мањих административних обавеза, *de minimis* помоћ се све чешће користи и кроз различите програме подстицаја, нарочито за развој малих и средњих привредних субјеката и предузетника, као и за истраживање, иновације, развој и запошљавање.

У складу са чланом 48. Закона, Комисија води регистар *de minimis* помоћи¹⁶, у којем се евидентирају подаци о додељеној *de minimis* помоћи појединачно и по корисницима. Регистар садржи податке о даваоцу и кориснику помоћи, правном основу за доделу помоћи, инструменту доделе, као и о износу додељене *de minimis* помоћи. Давалац *de minimis* помоћи дужан је да води одговарајућу евиденцију о свакој додељеној помоћи и да Комисији благовремено доставља тачне и потпуне податке неопходне за вођење и ажурирање регистра, у складу са законом. Вођењем регистра обезбеђује се транспарентност и контрола доделе *de minimis* помоћи, као и праћење поштовања прописаних ограничења у погледу укупног износа помоћи која може бити додељена појединачном кориснику.

---

¹⁶ *De minimis* регистар (kkdp.gov.rs)

4. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

На основу приказаних података, може се закључити да је у 2024. години у поређењу са 2022. и 2023. годином, у Републици Србији дошло до повећања укупно додељене помоћи (државна помоћ, *de minimis* помоћ и давања у сектору пољопривреде), чему је допринело нагло повећање давања у сектору пољопривреде, која су достигла више од половине укупно додељене помоћи.

Додељена државна помоћ у 2024. години у односу на претходне две године, је забележила значајно смањење, како у апсолутном износу, тако и у односу на бруто домаћи производ. Учешће државне помоћи у БДП-у је у 2024. години износило 1,0%, што указује на наставак тренда смањења укупног нивоа интервенције државе путем државне помоћи.

Такође, *de minimis* помоћ је задржала релативно стабилан ниво у апсолутним износима, али је њено учешће у БДП-у забележило пад у односу на 2023. годину.

Укупно посматрано, извештај показује да је 2024. година обележена нижим нивоом помоћи у целини, али и израженом променом приоритета унутар структуре подршке, са јасним померањем тежишта ка сектору пољопривреде.

У погледу категорија (врста) државне помоћи, регионална државна помоћ у 2024. години је износила **42.423 милиона динара** што чини 20,3% од укупно додељене државне помоћи и бележи пад 19,2% у односу на 2023. годину. Хоризонтална државна помоћ је износила **14.671 милиона динара** и учествује са 7,0% у укупно додељеној државној помоћи, док је секторска државна помоћ износила **33.263 милиона динара**, са учешћем од 16,0% у укупно додељеној државној помоћи, при чему је највећи део средстава опредељен за државну помоћ у области заштите животне средине и у сектору енергетике, која бележи континуиран раст у посматраном периоду.

Државна помоћ у облику накнаде за обављање услуга од општег економског интереса у 2024. години је износила **8.263 милиона динара**, са учешћем од 4% у укупно додељеној државној помоћи, што представља смањење у односу на 2023. и 2022. годину, када је овај вид помоћи износио око **20 милијарди динара** и имао учешће изнад 10%.

На основу досадашње праксе, може се закључити да свест давалаца државне помоћи о обавези пријаве државне помоћи ради оцене усклађености пре доделе, има узлазни тренд, имајући у виду да је Комисија првенствено у поступцима претходне контроле доносила решења којим је утврђивала постојање и оцењивала усклађеност пријављене државне помоћи. „*Ex-ante*“ контрола и „*standstill*“ клаузула¹⁷ омогућавају Комисији превентивно деловање односно заштиту тржишта и конкуренције од потенцијалне дисторзије коју државна помоћ може имати. Без обзира на овакав тренд, неопходно је и даље јачање свести

¹⁷ Члан 30. став 5. Закона прописује да се државна помоћ која подлеже обавези пријаве, не може доделити пре него што Комисија да мишљење односно донесе решење којим се оцењује усклађеност са правилима о додели државне помоћи. Такође, члан 37. став 5. Закона прописује да до доношења решења у поступку накнадне контроле, Комисија може да наложи даваоцу меру у складу са овим законом а којом се налаже привремено обустављање доделе државне помоћи

давалаца државне помоћи о обавези правовременог подношења пријаве државне помоћи, а све у циљу, повећања транспарентности доделе државне помоћи.

Извештај о додељеној државној помоћи у Републици Србији у 2024. години, израђен је на основу података садржаних у прилозима које су доставили даваоци државне помоћи. За тачност, веродостојност, истинитост и потпуност података наведених у достављеним прилозима одговоран је давалац државне помоћи.

Савет Комисије је усвојио овај извештај на 30. седници одржаној 27. марта 2026. године.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

